

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal

Batv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egyes évre ... 600 Lei
Fél évre ... 300 Lei
Negyed évre ... 150 Lei
Havonta ... 50 Lei

Hirdetések díjazás szerinti.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárnap
4 lej. Bucurestiben 50 banval
több.

A „Haladás.”

Ez a neve annak az aradi magyar kulturegyesületnek, amely négy évvel ezelőtt szinte a semmiből lett valamivé és amelynek egyetlen és kimondott célja az volt, hogy a széles tömegeket kulturára nevelje és elhozza nekik a haladást, a műveltséget, a tudást. A „Haladás” nem szabott magas beléptidíjakat, honorárium nélkül álltak össze a nemesebb gondolkodású emberek, hogy tehetőségükhöz mérten lecsillapítsák a szégyenesebb emberek kultúrászomját és hogy becsületes szándékukat kellőleg értékelte a közönség, arra bizonyíték a Kulturpalota mindekorai zsúfolt terme.

Pillanatra álljunk csak meg enél a szónál: Kulturpalota. A „Haladás” négy évvel ezelőtt külvárosi iskolák tantermében kezdte meg előadásait kisszámú lelkes közönség előtt. Nagy Zoltán volt aradi református segédlelkész vezetése mellett lelkes gárda terjesztette a tudást és a széhszavú pap áldásos munkája fejlesztette nagyvívá népszerűvé a kis keretek között meginduló kulturegyesületet. Nagy Zoltánt időközben Gyóronok lelkésznek választották meg és nem állt módjában olyan intenzíven törődni a Haladás ügyeivel, mint azelőtt, de azért az egyesület nem szűnt meg működni. A fáradságtalan energiával és önzetlenséggel felépített kulturegyesület senkitől nem kért belépődíjat, önzetlen emberek muzsikáltak, felolvastak, tanítottak. Aztán népszerűségük növekedésével közönségük is nőtt, a külvárosi iskolatermek szűknek bizonyultak, végre beköltözhetett a Haladás a Kulturpalotába, ami rendjén is van, mert a Kulturpalota a kultúra háza, aradi adófizető polgárok pénzéből épült és mindenki belátta, hogy az emberi haladás minden megmozdulására ez a cifra szép épület a legalkalmasabb hely. Tehát a Kulturpalotából, a kultúra palotájából terjeszthette a kulturát a Haladás aradi kulturegyesület. Még valamit: a Haladás magyar egyesület volt, de szombati műsorán állandóan szerepeltek román számok is, ami ugyyszólván demonstratív módon hirdette, hogy ahol kulturáról van szó, ott a politika háttérbe szorul.

Közel négy évig zavartalanul működhetett ez az igazán hézagpótló aradi kulturegyesület, míg egyszer aztán komoly polgármestri pecsétes irás megfiagya a Haladás vezetőségének, hogy távozzanak a Kulturpalotából, mert a közönség rongálja a drága beren-

dezést. A Haladás kihaladt a palotából és gondolkodott azon, vajon melyik fűtetlen külvárosi iskola volna a legalkalmasabb a kultúra terjesztésére. Az utóbbi időben még azután olyan vadak hangzottak el, hogy a Haladás vezetősége spiritiszta és mint ilyen, a közönség körében is igyekszik terjeszteni a spiritizmus káros tanait. E miatt a vezetőség körében is egy netlenség, nézeteltérések támadtak, a régi vezetőség egy része lemondott, ami hozzájárult ahhoz, hogy a Haladás kénytelen volt megszüntetni működését.

Tudjuk, hogy a Kulturpalota gyönyörű berendezése nagy kincs amit óvni kell, de végeredményben mégis csak a kultúra terjesztésére épült. A forradalom idején katonáknak tartottak propaganda előadásokat, a Katonatanács ott gyűlésezett — mégis énségben maradt a berendezés. Műkedvelő előadásokat, iskolaiünnepélyeket és műbűvészműtatványokat is rendeztek a Kulturpalotában. — a Haladás közönségét sem lehet megbélyegezni azzal, hogy az jobban rongálja a helyiséget, mint más közönség. De nyilvánvaló, hogy vannak akadályok a Haladás működése előtt és ezeket az akadályokat a köz érdekében és az egyetemes kultúra érdekében feltétlenül el kell távolítani.

A Kulturpalota kapuit meg kell

A régi Aradról.

(A régi kedélyes vadászokról és vadásztársaságokról. — Amikor még Aradon mindig volt izletes vadlás. — Báró Bohus István mint házigazda. — Kedélyes vadásztrefák.)

Írta: Csiky Károly.

A világ fordul-perdül és mi együtt fordulunk és perdülünk vele. A nagy világnáboru befejezése után bekövetkezett átalakulási folyamat sok minden változtatott meg, nevezik az életmódot, szokásokat, divatot, hanem a szórakozások, mulatozások formáit is. Ujabb szellemi áramlatok jöttek, helyüket újak és ismét újabbak foglalták el. A régi tréfálkozó, jókedvű vadászatokat, a letűnt időknek ezt a nemes sportját most már csak hírből ismerjük és ezzel együtt eltűntek a kedélyes, derűs vadásztársaságok is. De az a nagy átalakulási folyamat nemcsak a vadásztársaságokat mosta el, hanem egyidejűleg elmosta az aradiak asztaláról az izletes vadpecsenyét is, mert akkoriban azok a vadásztársaságok látták el Aradot vadhussal. Egy-egy vadászat után tele szekekkel szállították be a városba az elejtett nyulakat, őzeket, vaddisznó-

nyitni a kultúra előtt, mert a város komoly urai is belátják. Az a lelkes tömeg, amely áhitattal lesi a

felvilágosodást hirdető fanokát, meg fogja óvni a terem drága berendezését.

Megszilárdult Polncaré helyzete.

A francia parlament megadta a rendkívüli felhatalmazást.

Párisból táviratozzák: A szenátus tegnapi éjszakai ülésén Poincaré miniszterelnök szólalt fel először és azonnal a felhatalmazási törvény kérdéséről kezdett beszélni. Hangsúlyozta, hogy mindenki elismeri azt, hogy a mai körülmények rendkívüli jellegű bírnak és éppen ezért rendkívüliek azok az intézkedések is, amelyeket a törvény első fejezete előír. A kormány javasolt intézkedéseit a „törvényrendelet” nevet viseli. Megállapította azonban, hogy ez a név nem találó, de azt a látszatot, mint ha ezek a törvényrendeletek az imperatívusz és a reakció szövegében állnának, eloszlatta. Mindezt megérti tehát, hogy ennek a vitának a befejezése után ő a kormány felelősségét latbaveti. Az első fejezet nem befolyásolja a parlament prerogatívát. A köztársasági alkotmányt senkisémit sem jöbbit, mint ő. A parlament magat mindig tisztelte, még akkor is, amikor olyan szerződéseket ratifikált, amelyek nem az ő művei voltak és amelyeket a szíve mélyén nem mindig helyeselt. Any

nyira elfszánt a parlament jogainak védelmére, hogy küzdelem fog az alkotmányrevízió ellen, amelyet Jourvenal szenátor ma jelentett be. Ezután ellene fordult annak a magyarázatnak, amelyet a szenátus pénzügyi bizottsága az első fejezetnek adott. A bizottság kijelentette, hogy ő olyan fejezetet szerkesztett, amely az 1924-iki költségvetésből összesen egy milliárd hitelt töröl és a törések a fennálló törvények keretében rendelettel törtenek meg. Ez a megoldás kettős kritikát provokál. A közönséges jögtől ez a megoldás majdnem épenegyetér, mint a kamará fellegadságtól. Másrészt viszont az egy milliárd összegű megtakarítást és végrehajtását majdnem feleslegessé teszi. A bizottság azonban belátta, hogy az elérendő megtakarítások tárgyalására tulságosan sok idő volna szükséges. Ezért szorított arra, hogy kissé szokatlan feltételek mellett blanco felhatalmazás adjon.

Párisból táviratozzák: A szenátus 154 szóval 139 ellenében el-

kat, fenyveseket, szalonkákát, fácskát, amelyeket a lakosság — még a szegényebb sorsban levők is, sőt még a legszegényebbek, a nyugdíjasok is olcsó áron szerezhettek meg.

A mostani generáció csak azoknak a bizonyos öregasszonyoknak a meséből tudja, hogy volt egy korszak, amikor az emberek nyulgerincet, őzillet, szalonás vaddisznó pecsenyét, fácán és fenyves madarokat is ettek. A mi városunk különösen szerencsés helyzetben volt, mert kitűnő vadászai voltak. Az aradi vadászok, egyesülve a megyetartó urakkal, egy nagy vadásztársasággá alakultak. A vadászterületeket a császári, a németszentpéteri és főnlaki erdők képezték. A társaság tagjai voltak: Fábán László főispán, báró Bohus István, Zsigmond és Lajos, Fábán Lajos törvényszéki elnök, Kugler István járásbíró, Szalay Károly ügyvéd, Schenk Ferenc főbíró, Vuculescu Titusz szolgabíró, gróf Königsberg Fidéi, Terényi Lajos, Bolyos Mátvás, báró Sohymossy Lajos, Nachinél Odón, Schwab Sándor és Aurél, Boros Béni, Nagy Dezső kir. folyammérnök, aki kiváló mulatós, vig fü volt és kitűnő zsidósargonos viceceirt általános Kohn Bereinek szölitották, azonki-

vül még márkí Gozoni generális, Capdebó Géza, gróf Portia, Virág Lajos, Simon Jenő, Schauer Adám, Kohányi Róbert, Dálnoki Nagy Lajos, Schill József, Dániel László, Kron Kálmán. A felsoroltakon kívül még sok vendég is résztvett a vadászatokon. állandó vendégek voltak az Aradon állomásozó katonatisztek, továbbá a szomszéd vármegyék főispánjai.

A vadászatok, amelyek reggeltől alkonyatig tartottak, csak az ebéd idő alatt szüneteltek. Az ebédet rendszerint az erdő fái alatt költötték el. Az alkonyat beálltával a társaság Schenk Ferenc pécskai főbíró vendégszerető házána gyűlt össze, ahol kedélyes vidámsággal folyt a mulatság a pecsenyékkal, kalácsokkal és nemes nedvekkel rakott asztaloknál. Amikor azután már rózszinűnek látszott az éji homály, a társaság egy része pihenésre tért, míg a másik része tovább folytatta a mulatozást mindaddig, míg az ablak függönyein a reggeli napsugár kezdetét bekandikálni. A házigazda szerepét Bohus István viselte, aki megnyerő modorával, mindig vigan, csillogó szemével nagy népszerűségnek örvendett. Mint házigazda, ő látta el a társaságot saját természet-

Fogadta a kormány előterjesztett javaslatát.

Párisból táviratozzák: Tegnap este izgalmas ülés zajlott le a szenátusban. Az ülés este kilenc órákor kezdődött és azon a pénzügyi bizottság javasolta, hogy a tervezett egymilliárdos megtakarítást ne felhatalmazási törvénnyel, hanem a köztársaság elnökének a fennálló törvények keretében kiadandó rendeletével igyekezzenek elérni. A pénzügyi bizottságnak ezt a javaslatát a bizalmi kérdés felvetésével a plénum 154 szavazattal 141 ellenében visszautasította. A Kormányának tehát

Egy bécsi bankár-portré — 1924-ből.

(Fiki a kezében tartja a bécsi rendőrséget. — Most az ügyészség foglya.)

„Leinkauf Richard bankárt az ügyészség megkeresésére a rendőrség letartóztatta.“

(A Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Ilyen szünke hírből szármolt be a bécsi sajtó legtöbb organuma annak a nagy reklammal dolgozó „előkelő“ belvárosi bankárnak letartóztatásáról. A Közlöny bécsi szerkesztősége a következőekben beszámol a letartóztatás okairól, nem fűzünk hozzá semmit sem, maga a történet nagyvonalú portréját adja a jelenlegi bécsi „bankárok“ javarésze.

Leinkauf Richardnak Bécs legelőkelőbb negyedében, az ugynevezett Rathausviertelben volt az irodája. Állandóan hirdetett a bécsi lapokban és így szerezte áldozatait. M. Lajos magyar tőkés is az egyik bécsi laphoz olvasta Leinkauf Richard hirdetését, amely annyira megtetszett neki, hogy még aznap délután felkereste a

tizenhárom szavazat többsége volt Erre következett a kamara részéről már elfogadott törvényjavaslat első fejezete fölötti szavazás. Az első fejezet első részét, amely egymilliárd frank megtakarítást irányoz elő, kézfelemeléssel elfogadták. A második részt, amely jogot ad a kormánynak, hogy a megtakarítást rendeletekkel hajtsa végre 154 szavazattal 139 ellen fogadták el. Az első fejezetet azután teljes egészében 161 szavazattal 128 ellen elfogadták. Az ülés éjjel két órákor ért véget és a további tanácskozást ma délutánra halasztották.

bankár urat irodájában és közölte vele, hogy egész vagyonát, összesen hetven millió koronát reá szeretné bízni gyűmölcsösztetés céljából.

A bankár ur látogatóját nagy örömmel fogadta és közölte vele, hogy éppen egy félórával ezelőtt telefonált neki Russ A. József ur, egy *előkelő butorgyáros*, akinek legalább 15 milliárd korona vagyona van, saját gyára Bécs környékén, értékes műkincsei, stb. stb., hogy *szüksége volna éppen hetven millióra*. A bankár ur annyi dicsérrel halmozta el ezt a Russ urat, hogy M. Lajos boldog volt, hogy vagyonát ilyen előkelő és gazdag kereskedőre bízhatja. Leinkauf bankár ur közölte vele, hogy a kölcsön fejében tíz százalék havi kamatot fog kapni. Másnap M. Lajos magával hozta a pénzt és átadta Leinkauf bankárnak és Russ urnak, aki szintén megjelent a ban-

kár irodájában. Ezután megcsinálták a szerződést egy Fuchs Ottó nevű ügyvéd közreműködésével. Russ ur biztosítékul 200 millió értékű ingóságot ajánlott fel biztosítékként az áldozatnak, aki az erről szóló írást zsebébe téve nyugodtan és boldogan távozott.

Annál nagyobb volt csodálkozása, amikor a múlt héten értesült arról, hogy az a Russ, akinek pénzt odaadta, *sohasem volt kereskedő, hanem büntetett elbűtült és Ausztria területéről már több ízben kitiltott család*. A fedezetül felajánlott képek és műkincsek szintén nem származnak Ferenc Ferdinánd trónörökös birtokából, hanem érték nélküli szírnymatok. M. ur azonnal felkereste Fuchs ügyvédet, akinél a szerződést megkötötték és felelősségre vonta, mivel annak idején az ügyvéd kijelentette, hogy úgy Feinkauffot, mint Russt már évek óta ismeri. Az ügyvéd a szemrehányásokra a vállait vomogatta és azt a tanácsot adta az áldozatnak, hogy egyezkedjék ki Leinkauffal és re tegyen „bűnvádi feljelentés”. M. Lajos erre Leinkauffhoz ment, a bankár ur azonban a következő szavak kíséretében dobta ki irodájából:

— *Őn magyar állampolgár és ezért semmit sem tud tenni csinálni. Akassza fel magát! A rendőrség és az ügyészség az én kezemben van.*

M. Lajos csak ekkor jött rá, hogy kacsoda a nagy reklámokkal dolgozó Leinkauf, azonnal a rendőrségre ment és megtette a bűnvádi feljelentést.

Ezért a legtöbb bécsi lap által elhalgatott előzményei Leinkauf bankár ur letartóztatásának. Kom mentár igazán nem kell a történethez. Csak az a furcsa, hogy a bécsi hatóságok mindig csak akkor avatkoznak be, amikor már késő. Fiolott erről a Leinkauffról Bécsben legalább ezer ember már régóta tudta, hogy közönséges csirkefogó. És *nem is az egyedüli* az utóbbi években keletkezett magánbankok tulajdonosai közül. sz. p.

A bosszúálló mumia.

(A Titanic miatta sülyedt el.)

Tutankhamen farak körülötte zavarok folytán egy angol napilap érdekes történetet közöl egy muriáról, amelyet a háború előtt a British Muzeumban őriztek. — Ugyanis a monda szerint, aki Tutankhamen mumiáját megérinti, halálra. Ez a női mumia abban különbözik, hogy nem hagyta magát lefényképeztetni. A British Muzeum egyik legértékesebb mumiája volt, aki Krisztus előtt 1400-ik évben a felelmetes Amon-Ra isten papnője volt. Egy angol expedíció fedezte fel a mumiát és Angliába szállította. Innen kezdődik a legenda. Az expedíció két tagja, akik megérintették a mumiát rövid idő múlva öngyilkosok lettek. A bosszúálló papnő azon is bosszút állt akinek tulajdonába került. A mumiát egy ismert angol gyűjtő vette meg, aki a vétel után néhány hónappal tönkrement. Azonban a gyűjtő nem adta tovább a mumiát. Rövid idővel tönkremenése után egy ismert londoni fényképészhez vitte a mumiát lefényképeztetni. Másnap megjelent a fényképész és megrémült arccal mesélte a gyűjtőnek,

jó boraival és finom havanna-szivarokkal. Kézitáskája mindig telve volt havanna-szivarral és a társaság tagjaira kötelező volt azok elfogadása, sőt még azok is, akik nem dohányoztak, kötelesek voltak a kínált szivart elfogadni.

Mint házigazda szabályt állított fel, hogy senkinek sem szabad neheztelni bármely tréfáért, így akarta elejét venni az esetleges kellemetlenségeknek, mert egy ilyen pompás kedvben mulató társaságban, amelyben Dániel László, Simon Jenő, Kron Kálmán és Kohn Berci is résztvettek, bizony gyakran igen erős tréfák is megtörténtek. Mint házigazda, a házikisasszonyi szerepet Vuculescu szolgabírónak osztotta ki. Ennek volt kötelessége az itkezés előkészítéséről és a házigazda által küldött nemes nedvekről gondoskodni és arról is, hogy a vendégek pohara mindig tele legyen, meg hogy minden vadász megkapja a szivarját. Százakra meg ezekről a vadászatokról kolportált elmés és ötletes tréfáknak a záma, köteteket lehetne összeállítani, azonban ebben a szűk keretben csak egy párat jegyzek fel.

Egy alkalommal a pécskai erdész három főispán közé került. A házikisasszony kötelességéhez híven sorba töltögette a poharakat, az erdész poharáról azonban véletlenül megfeledkezett. Az erdész haragosan rászólt:

— Hát nekem nem töltesz?

— Várjál még — felelte Vuculescu — majd ha főispán leszel!

— Hát szomjan akarsz elpusztítani — válaszolt elkeseredett hangon az erdész, általános hahota közt.

Egy alkalommal márki Gozani generális, aki kitűnő lövő hírében állott és aki Ferenc József néhai magyar királlyal is többször járt vadászaton, akarták megtéríteni. A szolgabíró mellett állították a legközelebbi standra azzal az utasítással, hogyha a generális akármelyik vadra is lő, tegyen úgy, mintha ő is lőne. Ugy is történt. A márki lelőtte hat szalonkát egy hajtasban. A hajtas végén mindenki kezdte dicsérni Vuculescu szolgabírókat a fényes eredményért. A generális csak nézi, bámulja, hogy miért dicséri mindenki a szolgabírókat, amikor ő lőtte le a szalonkákat. Végre megunt a sok dicséretet és mérgesen odaszólt:

— Sokat vadászom már, uraim, de még olyant nem pipáltam, hogy egy „szolgabíró“ löjje le mindent az orrom elől.

Érdekes vaddisznó vadászatok voltak a csálai erdőben és azokra kirándultak az aradi katonatisztek is. Felállították a tiszteket, akik a baloldalra kerültek, ahol biztosra vették a disznók átörését. A generális kiadta a parancsot, hogy egy disznónak sem szabad áttörni. Megindul a hajtas, jöttek a disznók, hol egy, hol több, egyszerre jött aztán nyolc darab élvezet volt hallgatni a

nyolcgolyós puskák gyors ropogását, de a sok lövés dacára egyetlen vaddisznó sem esett el. Képzelték, hogy a tisztek mennyire resteltek a kudarcot.

Egy ízben herceg Porcia Lajos jelezte, hogy a legközelebbi vadászatra le fog jönni, hogy az aradi vaddisznókkal megismerkedjék. Ezért tehát nagyobb mérvű vadászatot rendeltek meg, de az utolsó pillanatban Fábán László értesítést kapott, hogy a herceg közbejött akadályok miatt nem jöhet le. Erre Fábánék, azokkal együtt, akik a herceget személyesen ismerték, elhatározták, hogy a vadászoknak a Budapesten lakó és a legközelebbi vonattal megérkező Fábán Józsefet, Fábán László unokabátyját mutatják be az elmaradt herceg gyanánt. A tréfa kitűnően sikerült, Fábán Józsefet egy herceget megillető tisztelettel fogadták, Fábán is kifogástalanul játszott a herceg szerepét, mig nem a vacsoránál egyszerre csak Fábán Lajos elszólt magát és odaszólt az állítólagos herceghez:

— Te Józsi!

Erre aztán kitört a hahota, a turpisság kisült, amin azután sokat nevettek. Fábán Józsefnek nagyon kedvére volt a hercegi rang és azért a leleplezés nem inkomodálta, tovább is adta a herceget és megkívánta, hogy őt továbbra is herceghez illő tisztelettel kezeljék.

Mayerhoffer, Lajos, a gróf Nádasdy iratási uradalmának igazga-

tója meghívta az aradi vadásztársaságot vadászatra. Amikor a szolgabíró a társaság tagjait egyenkint bemutatatta, a Kohn Berci névvel meglepetve fordult a szolgabíró felé és kérdezte:

— Hogy a fenébe kerül ez ide?

— Ne félj tőle — felelte a szolgabíró, úgy még sohasem nevetél, mint ma fogsz az ebédnél nevetni.

Elérkezett az ebéd ideje és Kohn Berci belefogott a beszédbe, más szóhoz sem jutott. Mayerhoffer már nem bírta tovább, a sok nevetéstől gyomorfájást és oldalszurást kapott.

— Sok Kohnnal volt már dolgom életemben — mondotta Mayerhoffer — de ilyen kedves Kohnra még nem akadtam. — Ezután a Nádasdy-uradalom által rendezett vadászatokra mindig kapott Kohn Berci meghívót.

Egy vadászati utáni vacsora előtt Schenk Ferencné házikisasszony több jelen volt urinóval és Vuculescu szolgabíróval spiritiszta szeánszot tartott, ami a kedélyeket eléggé felizgatta. A márki és a szolgabíró Schenknel két egymás mellett levő szobában voltak elszállásolva. Lefekvés előtt a spiritiszta szeánsztól felizgatott márki odaszólt a szolgabírónak:

— Azután északára nehogya valami szellemet engedjen be.

Ejjel a márki hallja az ajtón át, hogy a szolgabíró szobájában hallkan süttognak. Azt hitte, hogy a szellemek süttognak és képtelen volt elaludni. Reggel aztán izgatottan

hogy személyesen hívta elő és a negatívot a Wertheim kasszába helyezte el. Másnap reggel megcsinálta a képet, amely azonban nem mumiát ábrázolt, hanem élő nőt, aki diuhos szemekkel nézett a fényképezésre.

A társaságban akkor azt mondták, hogy a fényképező idegességében elcsérelte a mumiát lemezét egy másikkal. Néhány hónapra rá, a fényképező lorzalmas halállal mult ki. Ekkor rábeszéltek a mumiát tulajdonosát, hogy engedje át a múzeumnak. Elhelyezték az egyik szobában és elhatározták, hogy lefényképeztetik. A fényképező megjelent a múzeumban és úgy találta, hogy a világítás nem elég jó. Megegyeztek a vezetőséggel abban, hogy a felvételt másnap délelőtt fogja megcsinálni segítségével. Amikor haza utazott a vonat fiúkjából elcsuszott és kitért lábát, amikor pedig segédje tért haza, azt a hírt kapta, hogy az egyik gyermeke az egyik ablaknak esett és súlyosan megsérült.

A haleseteket a mumiának tulajdonították és semmi pénzért nem voltak hajlandók a fényképezést elvállalni. Asquith miniszterelnök megakartá tekinteni a híres papnőt, miniszterelnöke azonban lebeszéltek erről mert kormányváltástól tartottak, amelyet a mumiá bosszúja idézne elő. A British múzeum igazgatósága végre elhatározta, hogy tulajd a veszélyes kincs.

A mumiát egy hatalmas oceánjáróra tették, hogy Amerikába küldjék. A hajó neve „Titanic” volt és mint ismeretes utközben elsüllyedt.

Amon Ra bosszúálló papját pedig nyugodtan alussza most örök álmát a tenger fenekén, ahol senki és semmiesem zavarja.

= Emelik a magyar vasuti tarifát. Budapestről táviratozzák: Március 20-ától kezdve a vasuti tarifa ismét megdrágul. A mostani emelés 50 százalékos.

nyitott be a szolgabíróhoz és szemrehányást tett neki. A szolgabíró megnyugtatá, hogy dehogyan szellem, sőt élő lény volt a szobában, a főbíró szobalányával tárgyalt a holnapi ebédéről.

— Zum Teufel! — kiáltott a márkí — ezért voltam én olyan izgatott!

Virág Lajossal is furcsa eset történt. A vadászaton, szép tavaszi langyos időben a hajást széken ülve várta és ott elaludt. Egy ózba jött ki melléje és a fejét mozgatta, mintha Virágot döfni akarná. A közelben levő vadászok izgatottan szólították Virágot, de mire mély álmából magához tért, az ózba átugrott a lábán.

Egy szalonka vadászaton báró Bohus István kérte a vadászokat, hogy löjjenek mentől több szalonkát, mert Bánffy miniszterelnöknek akar felvinni. Löttek is eleget, az eredmény szép volt, csak az volt a hiba, hogy két szalonka erősen szét volt löve. Bohus megtudta, hogy ezeket Vuculescu lötte szét, mire odaszólt a szolgabírónak:

— Ha a miniszterelnöknek megmondom, hogy ezeket egy szolgabíró lötte, mi lesz akkor magával?

Ezek a vidám tréfálkozó szórakozások elmúltak a mulandóság örök törvénye alapján, amely szerint mindennek, ami létezik a földön, el kell

A Haladás és a spiritiszták

(Az egyesület kulturmisszióját támogatják a hatóságok. — Köszönő és fenyegető levelek. — Küzdelem a spiritizmus eltűvelésével ellen.)

(Saját tudósítónktól.) A Közöny tegnapi számában írt cikkünk, amely a „Haladás” aradi kultúregyesület előadásainak betiltásának okát tárgyalja, általános meglepedést és örömet keltett Aradváros kulturát kedvelő és józannul gondolkodó közönsége körében. A cikk szerzője a mai napon számos levelet kapott, amelyek mindegyike igazolja és hálásan köszöni, hogy végre nyilvánosságra hoztuk a spiritiszták bomlasztó munkáját a „Haladás” ezve stületben. Az egyik levelet, amelyet egy nyugalmazott főellenőr írt, itt közöljük.

— *Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!* Elsősorban engedje meg, hogy a Haladást pártolók nevében köszönetet mondjak a Közöny mai számában megjelent cikkéért.

— Én, aki négy éven át lelkes pártolója és látogatója voltam az előadásoknak, már az elmúlt évben tapasztaltam, többet magammal, hogy a spiritiszták uralkodnak a Haladásban a helyzetet. Nem akarok nevekket szolgálni, de ugyhiszem elég csak annyit megemlítenem, hogy abban az időben, amikor még nem a spiritiszták vezették a Haladást, úgy a közönség, mint a szegény segélyre szorultak teljes mértékben meg voltak elégedve.

— A régi vezetőség minden erejével arra törekedett, hogy az előadásokat minél magasabb nivóra emelje. Egy „jól megtermett” spiritiszta nő, akinek sem az irodalomról, sem a józólésről fogalma sincs, megkezdte bomlasztó munkáját, társaságával egyetemben. Ugyszólván üldözték spiritiszta tanakkal az egyesület vezetőségét és tagjait. A vezetőség végre belátta a tarthatatlan helyzetet és otthagya a társaságot.

— A Haladás betiltását, ami a fenti okok miatt történt, mi nagyon helyeseltük. Több ízben felkértük a régi vezetőséget, hogy vegye kezébe ismét a Haladás ügyét, de minden alkalommal elutasító választ kaptunk. Hiszük azonban, hogy ha a „Haladás” táborából egy olyan vezetőség alakul, amely a spiritiszta tanokat kizárja, újból megkezdheti áldásos munkáját.

— Végül csak annyit, hogy mi feleségeinknek és gyermekeinknek ne ideg és lélekromboló spiritizmusra, hanem lelket üdítő szórakozásra van szükségük.

Maradék Szerkesztő urnak igaz hiva S. J. nyug. főellenőr.

A Haladás föltétlen nagybecsű kulturális működését mindenki kívánja, sőt a hatóságok sem zárkoznak el, hogy az egyesület teljesítse a kulturmisszióját, de rá kel-

lett mutatnunk arra, hogy mik az akadályok tulajdonképpen oka. A Közöny február 23-iki számában már felemelte szavát a Haladás működésének meggátolása miatt és most is minden fáradozósunkkal az egyesület további hasznos működését akarjuk elérni.

Megjegyezni kívánjuk, hogy úgy a leközöit, mint a többi levelek nagyrésze teljes névaláirással érkezett, de nem kaptunk felhatalmazást a név kiírására. A birtokunkban lévő levelek érdekes dokumentumokat tartalmaznak a spiritizmus felháborító és lelkeket bomlasztó munkájáról. Értkeztek olyan levelek is, természetesen spiritisztáktól, amelyek naiv vagy rosszakarátu védekezéseket, vádaskodásokat vagy fenyegetéseket tartalmaznak megirt és beígért cikkeink miatt.

A levelek között több felemlíti, hogy a spiritizmussal, mint tudománnyal kiváló és világhírű tudósok foglalkoztak és közülük számos híve van az okkult tudományoknak. Erre a megjegyzésre kijelentjük, hogy mi nem a spiritizmus, mint tudomány és nem az árthatlan hívő spiritiszták ellen küzdünk, hanem a spiritizmus főszereit ellen, akik önös érdekeik céljaira használják fel a naiv emberek hiszékenységet és a spiritizmus beteges kinövéséi ellen, amelyek romlásba sodorják az elvakult és fanatikus hívőket. Szemtanul voltunk eseteknek, amikor a spiritiszta szennszokom a méltalmot megszállta a „rossz szellem” és a szerencsétlen kínos vergődő göröcsök között elkékkült arccal küzdött a megszállás ellen. Az ilyen eset nem más, mint egyszerű hipnozis, amely avatatlanságnál, vagy lelkiismeretlenségénél idegbetegségek vagy frületbe sodorja a méltalmokat.

Az egyházak vezetői is megelégettek a spiritiszta tévtanok propagálójának vallásellenes munkájával és mindent elkövetnek, hogy azt megakadályozzák. Egyik aradi hatósághoz feljelentés is érkezett, amely elpanaszolja, hogy a spiritizmus főszereit propaganda célokra használják fel a Haladás előadásait, amikor az összegyűlt tömeg közé férközve szeánszokra invitálják őket. Beszélgetést folytattunk dr. Nicli Lázárral, az aradi Kulturpalota igazgatójával, aki kijelentette, hogy neki nem volna kifogása az ellen, hogy a Haladás tovább is tarisa meg az előadásait a Kulturpalotában, de csak nagyobb időszakokban, a helyiség kímélése céljából. A Haladás esetleg megtartandó előadásainak leple alatt azonban nem tűnheti, hogy spiritiszta propaganda folyjon, mert a Kulturpalota kizárólag kul-

turcélokra bocsátható a közönség rendelkezésére.

Cikkeink igazolása az elmondottakból világosan látható és ismételtelen kijelentjük, hogy nem riasztanak vissza bennünket a fenyegető, vagy alaptalanul vádaskodó levelek vagy alaptalanul terjesztett hírek. Küzdelmeinket folytatjuk a spiritizmus beteg kinövéséi és főszereit ellen. (p. g.)

A közönség köréből

(Kérdések, amelyekre nehéz választ adni. — Megoldatlan problémák.)

Alább leközölünk két levelet, mindkettőt a mai posta hozta. A levélírók nem nevezik meg magukat, ami érthető, mert olyan kényes természetű dolgokról, mint amiket írnak, a legajánlatosabb a névelenség mögé bujni. Furcsa társadalmi fonákságokat vetnek fel, olyan dolgokat, amelyekről mindnyáján tudunk és napnap előtt magunk előtt látunk. A levélírók választ várnak, mi azonban úgy érezzük, hogy nem vagyunk hivatottak ilyen természetű kérdésekre választ adni. Eppen ezért a közönség tetteire bocsátjuk őket, mindenki formáljon olyan véleményt, amilyent akar és ha kedve tartja, vesse papírra és küldje be hozzánk. Minden olyan írást, amely intelligensen és logikusan igyekszik rámutatni ezekre a dolgokra, kész örömmel leközölünk.

Az első levél így hangzik: *Tekintetes Szerkesztőség!* Nem akartam zavarni kérdésemmel, de ma elhatároztam, hogy mégis lapjukhoz fordulok, hogy kérdésaimra több oldalról választ kapijak.

Lehet-e a férj legénykori barátja mindennapos vendége és állandó társasága a házastársának anélkül, hogy ne lenne a feleség szöbeszéd és gyama tárgya?

A tényállás a következő: Férjem vőlegény korában és inát évekkkel azelőtt egy fiatalemberrel igen jó barátságban volt. Ez a baráti szeretet olyan kitartó volt, hogy egymásnékül sehol sem lehetett látni őket. Mikor mi ketten a férjemmel összeismerkedtünk, vacsorára, színházba, mulatságra, moziba mindenhol együtt jártunk. Esküvő után is háznak jóbarátja lett. Azóta három év telt el és még mindig állandó kísérőnk. Természetesen, ha a férjem nincs itthon akkor is hűségesen ellátogat hozzánk, a legudvariasabban bánik velem és nincs okom arra, hogy kérjem ne látogasson hozzám, ha egyedül vagyok odahaza. Azonban az emberek, főként az ugynevezett jó ismerőseim gyanakodva, gúnyos mosoly kíséretében emlegetik őt előttem és úgy látom, hogy a férjem is néha-néha váratlanul hazajön a hivatalból, tehát gyanakodik. Nekem nem szólhat mert eddig soha sem vehetett észre semmit, hisz barátja korrekt magaviseletű és igazi barátja a férjemnek.

Én a magam részéről azt szeretném megtudni, hogy a közvélemény milyen azokkal szemben, akik teljesen ártatlanul is ki vannak téve a gyanak és szöbeszédnek. Kérem a Tekintetes Szerkesztőség véleményét is erre nézve. Tisztelettel: L. J. [Név]

A másik levélíró levele már sokkal bonyolultabb, egyszerre több kérdésre is kér választ. Ezeket írja a „Március” név mögé rejtezködő:

Egy szűkebbkörű társaságban vita tárgyát képezte, hogy a férjnek szabad-e a felesége barátjával jóban lenni, vele csókolózni

és lehetséges-e, hogy a tisztességes feleség ezt ne nézze rossz szemmel? Lehet-e ezt azzal a szóval eldönteni, hogy — *feltétlenül* dolga? Tűrheti, vagy elnézheti-e a férj, még akkor is, ha nem féltékeny, hogy a felesége ifjúkori volt intím ismerőseivel kacérkodjék? „Március.”

Csillogó aranyok, fündöklő briliánsok között

(Hanyatlanak az ékszerüzletek. — A drága ékszerek alkonya. — Nincsenek már gavallérok, aki ezelőtt vett, most — beéri a nézéssel.)

(Saját tudósítónktól.) A déli körző közönsége sokszor megbabonázva áll meg egy-egy csillogó ékszerkirakat előtt, mikor egy nap sugár rátéved a gyűrűk briliáns köveire, amelyek ezer színben ragyogva verik vissza a rájuk eső fényt. Kis varrólányok, kopott külsejű fiatal emberek ábrándozva nézik a számukra elérhetetlen kincseket. De van a kirakatoknak más közönsége is. Olyanok akadnak köztük, akik azelőtt nem sokat gondolkodtak és tétováztak, ha valamely ékszer megtetszett nekik, hanem megvették. Ma... épp olyan elérhetetlen számukra, mint a kis varrólányok, vagy kishivatalnokok számára. Tempora mutantur... változnak az idők és a szerencse nem ismeri a hűséget. Aki azelőtt vett, most kénytelen eladni, amit régebben vett, mert a mindennapi szükséglet szűkebb és prózaibb valami, mint a fénylő nyakék vagy karcsaft, de mégsem lehet meglenni nélküle.

A szívárványszínekben ragyogó kirakat egyszer engem is becsalt a kincses kamrába, ahol a tompa fényben uszó ezüstök, sárgán hívogató aranyékszerek és sötétkék selyempárnán nyugvó briliánsok kápráztatják a szemeket. Ugy rémlett, mintha egy pillanatra meglevenedtek volna a tárgyak és körülöttem millió igazgyöngy, rubin és drágakő táncolt volna csábtáncokat. Egy percre hipnotizáltam és szótlánul megálltam, míg magamhoz térített egy nyugodt hang:

— Mit parancsol uram?

A tulajdonos volt, akít a kincseskamra oly hidegen hagyott, mint akármely más kereskedő az áruja. A varázs eltűnt, a táncoló ékszerek visszatértek a kirakatba és most hasonló nyugodtan tértem látogatásom céljára.

— Csábitó portékájuk — kérdeztem — vonz-e sok vevőt, a csillogó ékszerek iránt van-e kereslet?

— A lehető leggyengébb. Különösen farsang után, mikor azok is akik tehetik, szünetelnek az ékszer vásárlásban. A farsangi bálaik alatt annyit költöttek a mulatságokra és bál ruhákra, hogy egy ideig abba hagyják a vásárlást. — Egyébként a legsúlyosabb ok a pénziáry, amikor a vállalkozók és kereskedők a saját vállalatuk-

ba fektetik felesleges pénzüket. A régi vevőközönség, amely a zsenri osztályból került ki, teljesen eltűnt. Egy része eltávozott, a másik rész vevőből eladóvá változott. Az agrárreform elvitte birtokaikat és ma a régi családi ékszereiket is értékesítik.

— És kik vásárolnak manapság ékszereket?

— Amint az előbb mondtam, a vállalkozók, azután azok, akik igy akarják biztosítani pénzüket a valuta hullámszája ellen. De ez a vevőosztály is eltűnt az utóbbi időkben. Hogy milyen ékszer vásárolnak? Minél olcsóbbat. Talán egy félévben egyszer adok el briliáns ékszer, ami nem is csoda, mert karátja 20—40 ezer lejbe kerül. A kinaezüst dolgokat vásárolják, azután a csüngős penteloque függőt. A nyári divat a borostyán utánszat nyakék lesz, amely csinos és mutatós. Ezzel jellemeztem a mai vásárlásokat. Csinos, mutatós és olcsó. Ha érdekli, még azt is elmondhatom, hogy a gyémánt teljesen kiment a divatból és így csak regényekben és szindarabokban létezik, hogy valakit gyémántba öltöztessenek. Az aranyemű is gyenge, mert behozatal nincs a magas vám miatt, amely egy gramm aranyra 35 lejt ró.

— Hát mi van a gavallérokkal, akik a művésznőknek szokták ékszereket vásárolni?

Erre a kérdésre nem szolt egy szót sem, csak lemondóan intett. Ahogy ebből az intésből olvasni tudtam, körülbelül ezt jelentette — hát vannak ma gavallérok?

Elbucsztam és minden illúziómtól megfosztva mentem el. Az ékszerek már nem táncoltak, hanem szomorúan meresztették rám szemüket, mintha ezt mondanák. — Igen, mi már nem kellünk senkinek. Kimentem az utcára. A kirakat előtt többen álltak és sóvárogva nézték a csábitó demónokat... a sok szerencsétlenséget, könnyet, örömet és mosolyokat falkasztó csillogó köveket... (m. r.)

— A bécsi román-orsz tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A bécsi román-orsz tárgyalásokra kiküldendő delegáció kedden megjelenik a miniszterelnök előtt, aki megadja a végső utasításokat a tárgyalások programját illetőleg. A delegáció csütörtökön utazik el Bécsbe.

Hogy áll a lej?

1924. március 15-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

3.03 svájci frankot,
11.65 francia frankot,
41.000 külföldi magyar koronát,
50.000 effektív magyar koronát,
51.000 belföldi magyar koronát,
37.400 osztrák koronát,
Zürichben 3.05 frankot
Parisban 11.75 frankot.

Irodalom, művészet

* Az aradi színház műsora. Vasárnap délután 4 órakor: Vonósnégyes és A kölyök bohózatok, magánzámokkal. Este fél 9 órakor: Ugyanaz. (A. bérlet.) Hétfőn fél 9 órakor: Ugyanaz. (B. bérlet.)

* Aradi színházi hírek. Száz ház tápsolta végig a Beppót Budapesten, mielőtt Aradra érkezett volna. Szövege fordulatos, szellemes, zenéje hangulatos: minden kelléke meg van benne a jó operetnek. Az aradi társulat nagy ambícióval látott hozzá színrehozásának. A legjobb szereposztásban kerül színre az operette. Főszerepeit Balogh Böske, Szeghő Lili, Tibor Lóri és Tompa Béla, Győző Alfréd, Ekecs, Selmeczy és Ács Mihály játsszák. Szenzációt keltenek Balogh Böske és Ekecs táncai. A nagy érdeklődéssel várt operette kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken kerül színre. A műsor második újdonsága a Ruge et noir. Egyed Zoltán nagyszerű grand-gignolja lesz, amelyet a Beppóval egy műsoron ad a színház. A Ruge et noir főszerepeit Horváth Mici és Sereghy Andor játsszák. — A vonósnégyes vasárnap délután és este másodszor és harmadszor kerül színre a színházban. A kitűnő bohózatnak szenzációs sikert jelentett a szombat esti bemutató, amelyen egy egész ház harsogó kacaja kísérte végig az előadást. A vonósnégyessel egy műsoron mutatták be Liptai Imre a Kölyök című nagyszerű vígjátékát. A magánzámokkal szerepelnek a műsoron Balogh Böske, Szeghő Lili, Tompa Béla. A vonósnégyes főszerepeit Gömör Emma, Mészáros Maja, Harmath Jolán és Darvas Ernő, Tompa Béla, Jávor Alfréd és Selmeczy Misi játsszák. A kitűnő műsor vasárnap este A. bérletben kerül bemutatásra.

* A nők farsangi mérlege. Alibit igazol egy banksikkasztó. Szép legyen a feleség, vagy rut? Képzelt be tegek, Kártyapárti, ahol mindenki veszt, Oh, ezek az új erkölcsök! Gyógykezel az ideg orvos, A megcsalt feleség tettlegessége nem valólok, Az utolsó stáció... — és még sok aktuális aradi riportot tartalmaz az Erdélyi Élet legújabb száma.

* A Vasárnapi Újság ezen a héten külön számot szentel a kolozsvári bálnak, mely méreteiben és jelentőségeiben Erdély legjelentősebb társadalmi eseménye volt ebben a szezonban. Fzenkívül természetesen most is hű krónikása az utódállamok eseményeinek s a szövetségben is irodalmi értékű olvasmányokat tartalmaz.

* Megnyílt Balla Béla képiállítása. Balla Béla, az aradi festőgárdának ez az izmos reprezentánsa, ismét kiállítja képeit a Kulturpalota kiállítási termében. Ezúttal mintegy hatvan darab erősen impresszionista tájképet és csendéletet, egy egész év produktív munkáját bocsátja a kritika elé. A kiállítás szép siker és nagy érdeklődés mellett már meg-

nyílt és több vásárlás is történt. A kiállítás anyagának részletes birálata még később visszatérünk.

* Fetter Irén hangversenyének első április 5-én, szombaton este Aradon, a Fehér Kereszt (Crucea Alba) nagytermében ária- és dalestélyt rendez. Jegyek Scherhag H. üzletében előjegyezhetők.

Volt aradi rendőrtiszt a magyarországi valutacsomópészési ügyben.

Budapestről táviratozzák: A napokban leleplezett csempész ügyben a vizsgálatot és a kihallgatásokat tovább folytatják. A vádlottak már valamennyien beismerő vallomást tettek. Kiderült, hogy nemcsak Bécsben, hanem Jugoszláviába, Romániába és Csehszlovákiaiba is sítoltak különböző értékeket. Bécsbe mintegy 50 millióárd magyar koronát vittek ki. A vallomások során néhány újabb le tartóztatást és foganatosított a rendőrség.

A csempészési ügyben a rendőrség hivatalos jelentést adott ki. A jelentés szerint Campel István detektív vallomása alapján megállapítást nyert, hogy Petkovits Béla rendőrfelügyelő, aki Aradon volt rendőrtiszt, Malenicza Miklós magánhivatalnok, Tuskés Albert segédhivatali igazgató, Sipos Dezső detektív, Both Miklós, Mayer Andor és Weiss Miksa ékszerészek, Nagy Jenő magánhivatalnok állandóan foglalkoztak valuták és egyéb értékek csempészésével. A csempész társaság szerzője Weiss Miksa volt, Weiss is beismerte, hogy több száz millió tételekben folytatták a csempészést. A rendőrség a tetteseket és tettestársakat előzetes letartóztatásba helyezte.

SZABADALMAT megajánlás, értékesít minden államban
ARON és MOLNÁR
szabadalmi iroda. BUDAPEST, VIII. József-körút 9.

Féltékenységi dráma Montecarlóban.

Londonból jelentik: Véres dráma játszódott le a napokban Montecarlóban, ahol egy féltékeny olasz férfi agyonlőtte May Williams angol táncosnőt. A táncosnő egy angol lord fiával évekig jegyben járt és az esküvőnek a jövő hónapban kellett volna megtörténnie. May Williams szerette a fiatal lordot és elutasította imádóit, akik között volt egy gazdag olasz fiatalember. A napokban heves jelenet volt a táncosnő és a fiatalember között. May Williams megunt a folytonos ostromlást és kérte, hogy ne keresse többet fel. A fiatalember ekkor revolvért rántott és a fiatal lányra lőtt, aki azonnal meghalt. A fiatal ember önként jelentkezett a rendőrségen, ahol őrizetbe vették.

MARADÉK VÁSÁR
STRASSER
divatruházában. 1441

— Timisoarai ujoncok eskütétele. Vasárnap délelőtt a Dóm-téren történik meg az összes timisoarai ujoncok eskütétele ünnepélyes keretek között. Az ünnepélyen résztvesznek a katonai és polgári hatóságok vezetői.

HIREK.

Leredukálják a vasúti napidíjasok fizetését.

(750 lej egy napidíjas havi fizetése.)

(Saját tudósítónktól.) A vasúti forgalmi iroda napidíjasait a napokban kellemetlen meglepetés érte. A bucurestii vezérigazgató-ságtól rendelet érkezett, amely a napidíjasok eddigi 30 lejes napidíját január 1-től 25 lejre szállította le. A meglepetés annál kellemetlenebb volt, mert a mai vasúti hivatalnokhiányban a napidíjasok a forgalmi hivatalnokok munkáját is végezték. Ezért, ahelyett, hogy fizetésemelést kaptak volna, leszállították napidíjukat és visszamenőleg január elsejéig levonásba helyezték a különbözetet. Volt olyan napidíjas is, amelyik március elsején 3-400 lejt kapott fizetés fejében és ebből a csekély összegből kellett eltartania magát. Ma, amikor a létminimum 4000 lejnél kezdődik, igazán komikusan tűnik fel a havi 750 lejes napidíjasdíjazás. Így azért nem csoda, ha a vasutasok a megélhetési gondok miatt nem végzik lelkiismeretesen és gondosan munkájukat. Az utóbbsorozatban lezajló vasúti szerencsétlenségek nagyrészt ennek az oknak tulajdonítható.

— A királyi pár külföldi útja. Bucurestiből jelentik: A királyi pár római látogatásának tegnapi parlamenti tárgyalása után politikai körökben az a hír terjedt el, hogy az uralkodó pár teljesen lemondott a külföldi utazásról. Duca külügyminiszter felhatalmazta a Radort annak közlésére, hogy a királyi pár párisi és londoni látogatása a megállapított program szerint fog megtörténni, a brüsszeli látogatás ügyében pedig a külügyminiszterium most várja a belga kormány választát. A királyi pár külföldi utazásának végső programját két nap múlva fogják összeállítani, amennyiben már is bizonyosra vehető, hogy Ferdinánd király és Mária királyné április 10-én érkezik Párisba, ahol három napig fognak tartózkodni.

— Felemelkedés a budapesti napilapok árát. Budapestről jelentik: A drágaság emelkedése miatt a lapok árait ismét felemelték. Egy szám ára hétköznap 1500, ünnepnapokon 2000 korona lesz. Az új lapárak vasárnap lépnek életbe.

— Parabás Béláné gyászja. Vidákovich János, Karcag város főmérnöke, műszaki tanácsos, 66 éves korában elhunyt. Parabás Béláné szül. Vidákovich Irén urnó édes bátyját és dr. Parabás Béla volt aradi főispán sógorát gyászolja az elhunytban. Temetése Karcagon volt s még csak az a megnyugvás sem érhető az aradi gyászolókat, hogy temetésére elmelessenek, mert utlevelükre ily rövid idő alatt vizumot nem szerezhettek.

— A Petőfi Társaság új tagjai. Budapestről táviratozzák: A Petőfi Társaság Bartók József nyugalmazott államtitkár, ismert író és Gáspár Jenőt, a kiváló fiatal költőt tagjai sorába választotta.

— Új jegyző Soborsinban. Georgescu János belügyi vezérfelügyelő, Aradvármegye prefektusa, dr. Lazar Agoston alispán előterjesztésére a soborsini körjegyzőség vezetésével Birkenheuer József okleveles jegyzőt, volt aradi rendőrkapitányt biztá meg.

— Két vasúti szerencsétlenség. Az arad-brádi vasútvonal végállomásán, a brádi állomáson tegnap este súlyos vasúti szerencsétlenség történt. Az Aradról indult személyvonat, amely este érkezett ki Brádra, nekiszaladt egy tehervonatnak. A mozdonyok megrongálódtak, több kocsi tönkrement és súlyos károkat okozott az összeütközés a pályatestben is. Az összeütközésnek több sebesülte van, a sebesülések közül azonban egy sem életveszélyes. Ugyancsak vasúti katasztrófa történt az arad-várad állomáson is. Az Arad felé haladó személyvonat összeütközött a ciuemeghiui az (illyei) állomáson vesztelő tehervonattal. A szerencsétlenségnek nyolc sebesülte van. Több kocsi és két mozdony megrongálódott. A szerencsétlenséget a ciuemeghi állomás személyzetének gondatlansága okozta.

— Amerikai repülőraj világtörő útja. Washingtonból jelentik: Egy amerikai katonai repülőraj ma elindult Los Angelesből világtörőre. A körúton a következő városok felett repülnek el: Seattle—Alaska—Kurilla szigetek—Japán—Sanghai—Hongkong—Haiphong (Megérkezés május 10-én) Saigon—Kalkutta—Bagdad—San Steffano—Bucuresti—Bécs—Strassburg Páris (Megérkezés június 28.) London—Labrador—Ujshottland—Boston—Washington (Megérkezés augusztus 10-én.)

— Bomba az aradi Astra-gyárban. Az aradi Astra-gyár motorosztályán tegnap délelőtt egy bombát találtak. A bomba a legveszedelmesebb robbanószerrel, ekrazittal volt töltve. Az állambiztonsági hivatal megindította a nyomozást, hogy a bombát ki helyezte el. A robbanóanyag a benzintartályok mellett, a sínek között volt elhelyezve. Az eddigi nyomozásnak még nem sikerült megállapítani, hogy a veszedelmes tárgy hogyan került a benzintartályok közelébe.

— Eljegyzések. Szuchy Ilonkát Ágrisoról eljegyezte Varga Mátyás Selénd. (Minden külön értesítés helyett.)

Leichner József Budapestről eljegyezte Jakobovits Etelkát.

— Megkerült a hipnotizőrökkel keresett budapesti igazgató holtteste. Budapestiről táviratozzák: Mintegy félévvel ezelőtt nyomtalanul eltűnt Szántó Miklós nyugalmazott vásárpénztári igazgató és az akkor bevezetett nyomozás teljesen eredménytelen maradt. Felesége hipnotizőrökkel kerestette és az volt a gyanu, hogy a Margit-körúti laktanyában tartják fogva. Az ügyben most fordulat állott be, amennyiben tegnap a Duna mellett levő Herta közsgénél kifogták az igazgató holttestét.

— Százéves asszony halála. A temesmegyei Nagyjésény községben ma meghalt Gimpel Erzsébet 100 esztendőss asszony. A magas kort elérni matronának 70-75 éves gyermekei vannak és szülei szintén 100 és 104 éves korukban haltak meg.

CASANOVA
Szerelmi legenda
Beregi Oszkával vasárnap utoljára az APOLLO-ban.

Magyarország bizalma a Népszövetségben

(Az orosz nagykövet bemutatkozott Rómában. — Olasz tiltakozás az angol tengeri hadgyakorlatok miatt.)

Genéből táviratozzák: Pénteken délután a népszövetségi tanács magyar bizottsága ülést tartott. Az ülésen a kisantant államainak megbízottjai aláírták a jegyzőkönyveket, majd nyilatkoztak, hogy gyors és teljes sikert kívántak a magyar külföldi kölcsön ügyének. Délután öt órákor plenáris ülés ült össze, amelyen Hannotaux felolvasta a bizottság jelentését, amit a tanács egyhangulag tudomásul vett, ugyan csak egyhangulag vette tudomásul a kisantant képviselőinek a jelentését is. A kisantant képviselői a maguk részéről hozzájárultak a jelentés tudomásulvételéhez. Báró Korányi, aki Magyarországot a tanácsban és a bizottságban is képviseli kijelentette a plénum előtt, hogy Magyarország teljes bizalommal látja pénzügyi ujjáépítésének tervét a Népszövetség kezébe letéve. Most, hogy a Népszövetség szerencsésen elérkezett előmunkálatainak befejezéséhez, a magyar kormány további bizalommal és a legszebb reményekkel eltelve fog együttműködni a Népszövetség szerveivel, hogy az ujjáépítés művét sikeresen befejezzék. Ez a békeúti újabb sikerét jelenti a Népszövetségnek, amelyért a magyar kormány nevében köszönetet mond. Korányit felszólalása után a tanács tagjai sorra melegen üdvözölték. Az ülés ezzel véget ért.

Rómából táviratozzák: Juraniev, Szovjet Oroszország római követe nyilatkozott olaszországi fogadtatásáról. — Hangsúlyozta,

hogy Mussolini miniszterelnök szilveszter magatartásában bizonyosságát látja annak, hogy igen nagy súlyt helyeznek arra, hogy a két ország között a normális viszony, ismét helyreálljon. Kijelentette, hogy ő az első, aki Szovjet Oroszországot nagyköveti minőségben kapitalista országban képviseli. Véleménye szerint kinevezése az első lépés, hogy Oroszország iok-ról-iokra visszanyerje a világ hírelét és megbecsülését. Oroszország ilyen módon nemcsakára elfoglalja azt a helyet, amely a nemzetek közösségében jogosan megilleti. A tudósító ehhez még hozzáfűzte, hogy a közönség nagy érdeklődéssel várja Juraniev kihallgatását, amelyen bemutatja megbízólevelét III. Viktor Emanuel királynak. A király nem először fog találkozni most bolsevista vezérrel. Tavalyelőtt a genai konferencián találkozott Csicserin külügyi népbiztossal, akit öncsre is meghívott hajójára.

Rómából táviratozzák: A Földközi tengeren lefolyó angol flottagyakorlatok egész Olaszországban nagy izgalmat okoznak. A felhivatalos Corriere D'Italia azt írja, hogy a flottagyakorlat csakis Olaszország ellen irányult és vádolja Angliát, mert megsérti a washingtoni egyezmény szellemét. Olaszország kénytelen lesz régi flottájának fejlesztésével és újabb tengeralattjárók készítésével megszerezni az erőben egyenlősúlyt.

— Kiss József könyvtárát elárverezték. Budapestről táviratozzák: Kiss Józsefnek, az elhunyt kitűnő magyar költőnek ma árverezték el a könyvtárát. Gyulai Pál egy költeményes kötetért, amelyet Kiss Józsefnek dedikált, annak dacára, hogy hiányos, 310.000 koronát fizettek. A teljes Jókai 3.400.000 koronáért kelt el, míg Juth Zsigmond két dedikált, ritka könyve 85.000 koronáért cserélt gazdát.

— Meghalt a tanfőnökök vezetője. Oravicán ma meghalt Lipován György, az ottani liberális-párt elnöke, iskolaigazgató, aki a Bánáti, Erdélyi és Körösvölgyi tanítók szövetségének is elnöke volt.

— Grafológussal kutattatják az eltűnt timisoarai diákot. Székely András, a titokzatos körülmények között eltűnt timisoarai gimnazista holtétéről még a mai napig semmi hír nem érkezett. A kétségbeesett szülők az eltűnt fiu hétfőn írt iskolai dolgozatát Bécsbe küldik Schermann hírneves grafológushoz, mert azt remélik, hogy az írásból megtudja állapítani a fiu terveit.

— Zárics Milán — Pérics Marinkó. A timisoarai rendőrség ma folytatja az elfogott vakmerő gyilkos kihallgatását. Kiderült, hogy Zárics Milán eredeti neve Pérics Marinkó és Jugoszláviában tizenhárom gyilkosságot és rengeteg rablást követett el. Nagyikindán halálra ítélték és felakasztása elől megszökött a fogházból. A tizenmegvedik gyilkosságot Timisoarán hajította végre. A veszedelmes rablógyilkost az ügyész ségre kísérték, ahonnan Jugoszláviába küldik és valószínűleg végrehajtják rajta a megérdemelt büntetést.

— Az aradi városi ácsmester büne. Amint a Közlöny megírta, a rendőrség őrizetbe helyezte Blaheta Ágoston, Arad város ácsmesterét, akit különféle visszaélésekkel vádoltak. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy az ácsmester a város tulajdonát képező faanyagok egy részét saját céljaira használta fel. Az ácsmestert ma átkísérték az ügyészséghez.

— Szívszelvény. Erdőssy Péter aradi lakost a Str. Consistorului (Battány-ucca) 27. számú lakásán halva találták. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halál oka szív szélhüvely. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— A világ legnagyobb hadihajója. Nizzából jelentik: Ma futott be a nizzai kikötőbe a világ legnagyobb hadihajója az amerikai „Colorado”. A hajót villany hajtja és villamos gallér- és ruhatisztító berendezéssel is el van látva. A „Colorado” 1400 tonnás legénység és tisztikar teljesít szolgálatot. Villanyerőre berendezett konyhája, gyönyörű pihenő terme a legénység részére és elsőrangú könyvtára van, amelyben az irodalom minden faja megtalálható. A hadihajó az összes kaliberű fegyverekkel és ágyúkkal van felszerelve. A nizzai közönség között nagy érdeklődést keltett a hatalmas alkotmány és eddig sokan kérték engedélyt megtekintésére.

FRANCIA és ANGOL DIVATLAPOK
NAGY VÁLASZTEKBA
KELMET HIRLAPIRODABAN, ARAD.

Mindenki tudja

a világhírű

A legelterjedtebb, legjobb fertőtlenítő-szer. Baktériumölő hatását Európa legelső bakteriológusai elismerték. Szagtalanít! — Nem mérgező!

Nőknek nélkülözhetetlen!

— **Katholikus egyházi adó.** Közhírré tesszük, hogy az aradi róm. kath. egyházközség képviselőtestülete a szervezési szabályzat 75. §-ában biztosított jogalapon az iskolai célokra szükséges folyó évi egyházközségi adók kivetését elrendelte s ezen adók egyénienkénti kivetését eszközölő adókvető-bizottság a kivétési munkálatokat be is fejezte. A kivétést az egyházközség irodahelyiségében Arad, Str. Ioan Kalvin 22. (Kálvin János-u. 22.) f. évi márc. hó 18-ától kezdődőleg 15 napra közszemlére tesszük ki azzal, hogy az érdekeltek azt a közszemlére tétel ideje alatt naponként délelőtt 9—12 óráig az egyházközségi irodában megtekinthetik s azokra írásbeli, vagy szóbeli észrevételeiket megtekinthetik. Arad, 1924, március 15. Az aradi róm. kath. egyházközség előjárósága.

— **AMTE.—CFR.** Simeria bajnok: footballmérkőzés ma délután 4 órakor Aradon, az óvártéri sporttelepen. Délután fél 3 órakor Olympia — Gloria-CFR., délután 1 órakor: Viktória I.—AMTE. II. barátságos mérkőzések.

— **Valiomás a halál előtt.** Négy-szem közt független urinóval. Nő-sülj meg kérlek szépen. A lángok hősei. Próbaházasság. Tréfás pró-bírdetések, stb. szenzációs cikkeket közöl az „Aradi Fáklya” mai leg-újabb száma.

— **Zománcedény** legolcsóbban Hajeknél Arad, Str. Metianu.

— **Porcellán** legolcsóbban Hajeknél Arad, Str. Metianu.

— **Féltett kincse minden hölgy-nek** hófehér arcbőre, hársonysima keze. Hogy el ne veszítse, használja Brázay Najád arc- és kéz-kremjét, mely mindenütt kapható. Nagyban a Brázay termékek aradi főelárus-tója Barna Testvérek cég Aradon, Str. Eminescu, 4. Telefon 788. sz.

— **Alkalmi vételek arany és bril-jáns.** ékszerekben Waldmannál, Piata Avram Iancu (Szabadság-t.) 14

— **Divatós férfinépek, harisnyák** legolcsóbban Szücsnél Arad, Motor-állomás-al szemben.

— **„Marioara” női kalap** szalónba Arad, Str. Moise Nicoara 2. (Petőfi-u.) a legújabb bécsi és párisi modellek kaphatók jutányos áron. Alakítá-jok modellek után pontosan készí-tetnek.

— **Tavaszi szövetujdonságok** fel-tűnő olcsón Vándornál, Arad.

— **A hölgyek csakis Rozsnyay-kéle Serail-crémet** használjanak.

A csillagok nagysága

(Csillag, amelyikben a fél Nap-rendszer elérne.)

A csillagok még a legnagyobb távcsövekkel is csak apró fényes pontocskáknak látszanak. A csillag nagyságára ebből a pontocskából nem lehet következtetni. A chicagói Michelson, a kiváló fizikus, a világ egyik legkitünőbb kísérletezője most olyan eszközt eszelt ki, amellyel a csillag átmé-rőjének látszólagos nagyságát meg lehet határozni. Az eszköz neve interferometer és lényegileg abból áll, hogy a távcsőbe két, egy mástól elválasztott helyen jut be a csillag fénye. Ezzel eléri, hogy a csillag korongjának különböző helyeiről jövő fénysugarak össze-találkozásánál ugynevezett inter-ferencia-sávok keletkeznek és e sávok helyzetéből következtetni lehet a csillag korongjának nagy-ságára. Ezzel a módszerrel Michel-son és követői meglepő eredmé-nyekre jutottak. Így például: az Orion csillagzatban levő Betelgen-ze átmérete háromszázszor akko-ra, mint a Napé, vagyis körülbelül 400 millió kilométer. Ez annyit je-lent, hogy a Föld a Nap körüli pá-lyáját kényelmesen beülthetné a Betelgenze belsejében, vagyis bele férne a Betelgenzébe a naprend-szerünk egy része: a Nap, a Mer-kur, a Vénusz és a Föld. Az Are-turus körülbelül huszonnyolcszor akkora mint a Nap, az Antares a Scorpióban kétszázszor akkora, mint a Nap. A csillag anyagát és mozgását és pedig a földünk-től való távolságának növekedését vagy csökkenését elárulja a spek-troszkóp, ez a csodálatos műszer. de mindezeket nem tudtuk, hogy voltaképpen mekkorák ezek a tá-voli világok. Michelson módszere most erre a kérdésre is megadja a választ.

Aradi mozi hírek.

* **Fridericus Rex** címen nagyszá-bású történelmi drámát vetít hétfőtől kezdődőleg öt napon keresztül az Apolló mozgószínház. A porosz trón hatalmas urának minden ke-gyetlenségét, erőszakosságát művé-szi formákban vonultatja fel a csodá-latos rendezés, melyben különös erővel támad életre a császár és fia közötti nagy ellentét. Itt kerül ke-gyetlen ellentétbe apjával, a poro-szok hatalmas urával, aki politikai házasságot akar. A film minden moz-zanata izgalmas, érdekfeszítő, csodá-latos befejezéshez ér el.

* **Vasárnap utoljára kerül színpa-ra** az Apolló mozgószínházban Casa-nova emlékei, melyben a mulat szerel-mes, illatos történetei támadnak meg-rázó eredetiséggel életre, amelynek főszerepét Beregi Oszkár, a magyar színjátszás kiválósága alakítja. Egy hangulatos óra visszadobja a leg-szebb emlékei közé s lemorzsolódik a néző előtt Casanova legszebb ka-landja: A szmirnai nap. S ekkor kö-vetkezik az asszonyi bosszu, amely elől Casanovának menekülnie kell.

* **Egy kínai kaland** a címe annak az izgalmas és érdekfeszítő filmnek, amelyet vasárnap és hétfőn ve-tít az Uránia mozgószínház. — A sárga emberek idegenszerűsége tá-rul a néző elé, ahol detektívkaland játszódik le, megdöbbentő vakmerő hajszák és fordulatok következnek, melybe humoros jeleneteket sző nagy ügyességgel a rendező.

KÖZGAZDASÁG.

A frank után a lira és a szokol . . .

(Egy nemzetközi spekuláns-társaság manőverre készül a két valuta ellen.)

(A Közlöny bécsi szerkesztőse-gétől.) A bécsi pénzpiacon riasztó hírek vannak elterjedve egy nem-zetközi spekuláns-csoport terveiről. Az elterjedt híreket röviden összefoglalva: a francia frank le-romlása után az olasz lira és a csehi korona zuhanása fog bekö-vetkezni. Az utolsó öt év tapasztalatai után immár megbizonyított tény, hogy az egyes valuták zu-hanása nem mindig az illető or-szág gazdasági hanyatlásában rej-lék, hanem igen sokszor spekulá-ció eredménye. — Míg például az orosz szovjetnubel teljes elértékte-lenedése logikus következménye az orosz kommunisták gazdasági tevékenységének, amellyel telje-sen tömörítették a hajdan virágzó birodalmat és érthető a lengyel márka nagy zuhanása is. Ezzel szemben az osztrák korona két év előtti zuhanásába, a német márka, a francia frank és a magyar koro-na idet esésében kétségtelenül a spekuláció is közbejárt. Mástkülön-

ben a gazdasági tekintetben alig gyöngült Franciaország és Német-ország valutái nem zuhanhatnák meg a teljes elértéktelenedés ha-táráig.

Ugyanaz a nemzetközi valuta kontreminőr csoport, amely eddig ezekben a valutákban romlásból profitált, mostan Bécsben elterjedt hírek szerint az olasz lirára és a csehi koronára akarja vetni ma-gát. Az olasz lira zuhanása elter-jedt hírek szerint napok kérdése, míg a csehi korona ellen az ostrom a hónap végén indulna meg. — A csehi kormány állítólag tudomással bír a tervekről és máris megtette a szükséges ellenintézkedéseket. A prágai kormánynak eddig min-den alkalommal sikerült visszaver-nie a nemzetközi kontreminőr tá-madásait, kérdés azonban, hogy most is ereje lesz hozzá? Bécsi pénzügyi körökben a legnagyobb biztonsággal számítanak az olasz lira és a csehi korona kuszabón álló zuhanására.

— **Az aradi adókvetések.** Az ara-di első számú évi adókvetőbizott-ság holnap. — 16-án, vasárnap — délelőtt 9 órakor kezd a tárgya-lásait, hét a legtöbb idézés nyolc órára szól. A bizottság nemcsak holnap, hanem ezután minden va-sárnap csak kilenc órakor kezd tárgyalásait, míg hétfőnapokon a nyolc órással kezdettel tárgyal-nak. — A speciális adókvetőbi-zottság, amely 25-ét kezd meg tárgyalásait, az aradi pénzügyigaz-galtság földszint tizenöt számú szobájában, 27-én a következők adóit tárgyalja: Szimányi Testvé-rek, Burza Testvérek, Bing Ede, Darvas Vilmos, Kerpöl Izak, Krammer és társa, Verhőz Árpád, Rosenberg Arnold, Kardos Miklós, Stejn György, Muzsaj József, (Ungár Armin és Kaudresz Mór) fji. Klein Mór cég, Prinz és Hilbert, Kun József, Bloch H., Spitz test-vérek, Weiszberger Mór, Kauf-mann Eajos (Központi számú), Kertész Béla, Limbeck János, Fi-scher Simon, Schwarz Dezső, Zim-mermann Lajos, Kornis Zsigmond és Márton, özvegy Klein Lipótné és A. Volberg.

— **Ezüstmárkák** Németországban. Berlinből táviratozzák: A lapok je-lentése szerint az 1, 2 és 3 márkás ezüstpénzek kiadása legközelebb megkezdődik.

— **Eladott aradi ingatlanok.** Pitar Pálné eladta a Str. Gheorg-he Ionescu 7. számú házat 50 ezer lejért Katona Lajos és nejeinek. — Medek Éva eladta a Str. Cuza Vorka 55. számú házat kiskorú Stoll Emil, Elena, József, Ferenc és Károlynak. — Özv. Grigorescu Jánosné eladta a Str. Gramitei 4. számú házat 40 ezer lejért özvegy Gyukics Györgyének. — Özv. Jorgovics Corneliá eladta a Ma-rostáii ingatlanát 250 ezer lejért Laurovics Péternek. — Dogman

János eladta a Str. Serban Vorka 9. számú házat 38 ezer lejért Bo-riszor Todor és nejeinek. — Suciu Péter eladta a Str. Gen. Coanda 42—27. számú házat 90 ezer lejért Jatyin Györgynek. — Adolf Gottlieb si fiul aradi cég eladta a Str. Gramitei 22. számú házból az öt illettő részt 30 ezer lejért Gottlieb Jenőnek.

— **Brasch Alfréd** fizetésektelen-sége. Megirtuk, hogy Brasch Alfréd timisoarai fakereskedő 1.337.333.70 aktívával és 2.816.281.70 passzívával kényszerregezséget kért maga ellen és két részletben fizetendő 40 száza-léket ajánlott fel hitelezőinek. A cégbiróság a kényszerregezségi tár-gyalást április 8-ra tűzte ki. A hi-telezőknek április 1-ig kell követelé-seiket a cégbiróságnál bejelenteni. Főhitelező a Creditul Technic Tran-sylvanean Sibiu, amely intézet a cé-get alapította, követelése 1.218.393 lej. Timisoarai hitelezők: Csanádme-gyei alapítványi pénztár 305.920, Banca Taranescu 80.000, Banca de Scout a Romániei 20.000 lej. A tété-lek váltótartozások. Aradi facégek követelése a következők: Flamm Ró-bert 50.623.70, Sugar Béla 25.000, Peccol G. és társa 10.260.80, Ha-zai fatermelő Rt. 8.700.50.

Sanghai titka.

A new-yorki titkosrendőrség naplójából. Kínában készült oo eredeti felvételekkel oo még ma és holnap az

URANIA-ban.

Sértő módon sürgettek követéseiket az olaszok. Bucuresiből jelentik: Az Argus mai számában vezércikkben foglalkozik az olasz jegyzékkel és megállapítja, hogy az olasz kormány sértő jegyzékére csak az lehet a válasz, hogy Románia minden áron és minden körülmények között kielégíti az olasz hitelezőket. Ha másképpen nem lehet, belföldi, nemzeti kölcsön formájában kell a szükséges összeget előteremteni, mert a római inzultra csak fizetés lehet a méltó válasz. Mussolini anyagi tekintetekben sikereket fog elérni, de Románia emlékében örökké élni fog, hogy az olasz kormányt ennek a kérdésnek a rendezésénél anyagi érdekek vezették, amelyek megsértette a román nemzet méltóságát.

Magyarország áttér a szabadkereskedelemlre. Budapestről táviratozzák: Dáró Sziereyi József egy hírlapírónak nyilatkozott a terménykivitel felszabadításáról. Hangsúlyozta, hogy a szabad kereskedelemre való áttérés a Népszövetséggel való tárgyalások eredménye és kívánatos, hogy mindenféle megkötés nélküli szünjön meg.

Elhalasztották a Klein-féle kényszerégyezségi ügy tárgyalását. Egyedül a Közlöny számolt be annak idején Klein Sándor aradi börtönkereskedő hárommillió fizetésképtelenségéről, aki három millió passzívával és 257 ezer lej aktívával kényszerégyezségi eljárás megindítását kérte az aradi törvényszék cégbíróságától. Ornstein Árpád táblabíró, az aradi törvényszék cégbírójának a mai napra tüzte ki Klein ügyében a kényszerégyezségi tárgyalást, amelyen Klein Sándor nevében dr. Lichtfusz István ügyvéd jelent meg, míg a hitelezők 20 ügyvéddel képviselték magukat. Dr. Lichtfusz előadta, hogy Klein Sándor megbízást adott neki a kényszerégyezés kérésére, az ezt követő napon eltávozott Aradról és jelenleg is ismeretlen helyen tartózkodik. Kérte a bíróságot, hogy mivel remény van arra, hogy a közadós és a hitelezők között megállapodás jön létre, a tárgyalást 15 nappal halassa el. A hitelezők ügyvédjei hozzájárultak a kényszerégyezségi tárgyalás elhalasztásához, mire Ornstein bíró kihirdette, hogy a folytatálagos tárgyalást április 1-én tartják meg.

Megszűnik a papirdinár. Belgrádból jelentik: A pénzügyminisztérium elhatározta, hogy az egydináros és féldináros papirpénzeket bevonja a forgalomból. A papirdináros és féldináros helyett ugyanilyen névértékű fémpenzeket szándékoznak kibocsátani a pénzügyminisztérium. Az új fémpenzeket nem tiszta nikkelből, hanem valamely olcsóbb öntvényből fogják verni, amely azonban finomabb lesz, mint a tizparások anyaga. Ezenkívül a pénzügyminisztériumban aranypénz kibocsátások tervével is foglalkoznak. Az aranypénzeket abból az aranyból vernék, amely az Osztrák-Magyar bankból jutott a Narodna Banka

tesortjaiba. Az aranypénzek Sándor király relikviát fogják viselni és csak kisszámban készülnek.

Valutapiac.

A francia frank emelkedése.

A francia frank nagy javulását a Közlöny jelentette elsőnek. A francia valuta a tegnapi utóéjszán 26.30-ról 26.85-re javult, a mai nyitásban 27.12.50-re ugrott és a zárásban elérte a 27.40-es magas ságot. A frank katasztrófális értéktelenedése véget ért és a régi árfolyamánál is magasabbra emelkedett. A román valuta szilárdaságára jellemző, hogy dacára a frank emelkedésének a lej értéke nem szállt alá Párisban, hanem megtartotta tegnapi 11.75-ös kurzusát.

Helyi valutaárak. (Március 15.) Francia frank 8.65, svájci frank 33, dollár 190, dinár 2.35, szokol 5.55, lira 8.18, angol font 820. **Kilzetések:** Budapest külföldi 410, belföldi 510, Bécs 374, Prága 5.50, London 815, Páris 8.60, Milano 8.10, Newyork 189, Belgrád 2.30, Zürich 33.85.

Zürichi nyitás. (Március 15.) Amsterdam 214.50, Newyork 577.50, London 2475.50, Páris 2112.50, Prága 16.71, Budapest 0.0084, Belgrád 7.10, Bucuresst 3.05, Bécs 0.0081.50.

Zürichi zárás. (Március 15.) London 2476, Páris 2740, A többi változatlan.

Bucuressti főzdezárás. (Március 15.) Páris 8.85, London 813, Newyork 189.50, Milano 812, Zürich 32.75, Bécs 0.002650, Prága 5.50. **Valuták:** Napoleon 720, léva 130, török lira 0.95, angol font 810, francia frank 8.60, svájci frank 33.25, lira 8, drachma 2.85, dinár 2.30, dollár 189, lengyel márka 0.00020, osztrák korona 0.0028, magyar korona 0.0024, szokol 5.41.

A budapesti Devizaközpont jegyzései a március 15-i nemzeti ünnep miatt elmaradtak.

A cseh szociálisták ruhaüzlete

(Ujabb nagy panamát lepleztek le Csehszlovákiában.)

Prágából jelentik: A prágai „Rude Pravo” a következőket írja: A Csehszlovák kormány a külföldön több államtól összesen 100 ezer rend kész munkásruhát vásárolt, amelyek a hadsereg leszerelése következtében fölöslegessé váltak idegen országokban. Egy öltözetért a prágai kormány 200 cseh koronát fizetett, holott a belföldi textilipar és a szabók munka nélkül szükkölnének és így a munkátlanság következtében ezeket a munkásruhákat odahaza sokkal olcsóbban lehetett volna előállítani.

Egy miniszterközi bizottság vette át a megrendelést és az üzletből panama lett. Egy rend ruhát a nemzeti szociálista párt szövetségi bankja 40 cseh koronáért vásárolt meg. Ha valami hiba volt az öltözetben, darabjáért csak 35 cseh koronát fizetett az államnak

a bank, amely a megvásárolt 10 ezer darab ruhát 45 cseh koronájával eladta a vasutügyi miniszternek.

A lap felhívja Svejla miniszterelnök figyelmét erre a panamára és azt a kérdést intézi hozzá, hogy a nemzetgyűlésen tett ígérete szerint meg fogja büntetni a vétkeket.

Szerkesztői üzenet.

Tanácsalant. Ilyen kérdésekben igazán nehéz tanácsot adni. Azt írja levelében, hogy szeretne megismerkedni egy társaságbeli hölgyvel, mindent elkövetett, hogy célját elérje, de minden kísérlete hiábavaló. Ilyen ügyekben semmiféle tanács nem segít. Keressen valami olyan közös ismerőst, aki bemutatja Önt annak rendje és módja szerint, a bevett társadalmi formákhoz híven. Hihetetlen, hogy ne akadjon valaki, aki megtegye Önnek ezt a kis szívesfényt. Esetleg írjon levelet az illető hölgynek és ebben írja meg leplezetlenül, hogy milyen fontos okok teszik szükségessé azt, hogy megismerkedjék vele. Vagy ha érez magában bátorságot és gondolja, hogy nem utasítja vissza szíve hölgye, szólítsa meg az utcán. A mai világban már nem ragaszkodnak a hölgyek olyan nagyon a szigorú szabályokhoz. Vagy próbálja apróhirdetés útján megközelíteni. Más módot nem ajánlhatunk.

Pécakaiak. Aradmegye közigazgatási bizottsága legközelebbi ülését hétfőn, március 17-én, délelőtt tíz órakor tartja a megyeházán Georgescu János helyi vezérfelügyelő, megyei prefektus elnöke alatt. — **Fix, Pancota.** A kéreztett cím: „Fix” Általános Kereskedelmi Iroda Timisoara, Gyárváros Strada Co-galniceanu 16. — F. L.-né. Bucuresst. Első levelét nem kaptuk meg és így legnagyobb sajnálatunkra nem irhatunk választ, mert nem ismerjük a tévállást. Irjon még egy levelet, talán azt megkapjuk. — **Többeknek.** Logi természetű kérdésekre nem válaszolhatunk azonnal, pár napi türelmet kérünk. Vasárnapi számunkban minden kérdésre megadjuk a választ. — 2879. számú előfizető. A fogadást Ön nyerte meg. A kéreztett évszám 1888. — **Lugoji előfizető.** Az aradi vasutigazgatóság sorsa még nem dől el véglegesen. — **Timisoara 127.** A kéreztett politikus 1862-ben született Budapesten. — **N. N., Timisoara.** A küldött összeget rendeltetési helyére juttattuk. — **P. M., Mludas.** Iratokat ajánlatlan megküldjük. — **Tökés.** Valutavásárlásra tanácsot nem adunk. Az értékingadozás állandóan bizonytalan és az ilyen tanácsok, akárcsak a löversenytippek, sohasem válnak be. Pénzt legbiztosabban betétként gyűmölcsoztetheti. — **N. M. tanító.** Koronabeváltás ügyében mi sem kaptunk bővebb információt, mint a mennyit közöltünk. Kérésével közvetlenül illetékes helyhez fordultunk és a választ vagy itt vagy a szöveg között ismertetjük. — **Tájékoztatásul.** Ebben a rovatban mindenkinek készséggel rendelkezésére állunk. Az összes levélbeli kérdézőkdekre vasárnapi számunkban adjuk meg a

választ. Minden csütörtök délután 4-5 között díjtalanul adunk jogi és bármilyen természetű tanácsot, utbagazítást, felvilágosítást a hozzánk személyesen fordulónak.

S A K K.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

39. Szabálytalan megnyitás.

Játszották Mährisch-Ostriban, 1923. júliusban.

Világos: Dr. Lasker. Sötét: Dr. Tarrasch.

1. e2—e4, Hg8—f6. Ezt a megnyitást majdnem minden szaklap és rovat „Aljechin-megnyitása”-nak nevezi, holott egyáltalában nem tőle származik. De Aljechin divatban van, az irodalomban utána nézni pedig terhes. Hát mért ne legyen „Aljechin megnyitása”? Tudtommal a londoni handicap-versenyen fordult elő először 1862-ben, amikor egy Pearson nevű játékos, Andersentől huszár előnyt kapott, noha vezért is elbirt volna, megható ártatlanságában kétszer is alkalmazta, majd Albin kísérletezett vele Niemzowitsch ellen 1905-ben egy bécsi versenyen. 2. e5, Hd5 3. e4, Hb6 4. d4, d6 5. f4, dXe 6. fXe, Hc6 7. Fe3, Ff5 8. Hc3, e6 9. Hf3, Fb4 10. Fd3, Fg4 11. Fe2, Fxh3 12. gxF, Vh4+ 13. Ff2, Vf4 14. Eg1, 0—0—0. Sötét már kitünően áll; a gyalogromhos változat világosra hátrányos. 15. Bg4, Vxh2 16. Bh4, Vg2 17. Ff1, Vg5 18. Vc2, h5 19. Bd1, Vh6 20. a3, Fe7 21. Bh3, Fg5 22. Ve4, f6? Sajnálatos, hogy Tarrasch, ki eddig a játszmát, gyönyörűen vezette, elmulasztja itt az erős Fg5—c1, lépést, miáltal világos már igen kényelmetlen helyzetbe jutott volna. 23. eXf, Vxf 24. Fe2, Vf5 25. VxV, eXV 26. Fd3, g6 27. He2, h4 28. f4, Ff6 29. b4, Kb8 30. d5, He7 31. Kf1, Hc8 32. b5, c6? Sokkal jobb volt Hc8—d6 33. bXc, bXc 34. Bb1+, Ka8 35. Hd4, FXH 36. FXF, Bh7 37. Fe5, Hd6 38. c5, Hb7 39. d6, Hd5 40. Bc1, Bf8 41. Fa6, Hf6 42. FXH, BXF 43. Be3, Bf8 44. Be1, Bh8 45. d7, Kb8 46. Be8+, Kc7 47. Fxb7 feladja.

SCHICHT SZARVAS VEDEJŰ SZAPPAN

A. MERT, ALBANYI ÉS JÓVÓ, MEGYER-SZAPPAN, Lloyd 2278 1248

Arad legolcsóbb női divatáruháza:
RENAISSANCE Arad, Str. Brajlann 2-
(Minorita-palota)
Weltzer János-uca 2.

Női és férfi ruha, voston-kabát szövetek, mintás és sima marocainok, tavaszi divatújdonságok, harisnyák, keztyűk, vásznak stb. feltűnő olcsó árban szerheti be

Tarkaságok.

(A halottkém jelentése.) A falusi halottkém megírja a halotti bizonyítványt és az egyes rovatokat így tölti ki:

1. Mibe halt meg a gyermek?
Kis ködmönbe.
2. Halál közvetlen oka?
Pick dr.
3. Észrevétel?
Az apja vette észre.

(Mire jó a holló.) Az öreg Steiner vett egy hollót. Kérdezi tőle a Klein:

— Minek neked ez a holló. Steiner?

— Te, Klein, — felel a Steiner. Fin azt hallottam, hogy ez az állat eléli háromszáz esztendeig. Szeretném — kitapasztalni.

(Huszárkiszólás.) Micsoda judicium, amikor a huszárörmester rákiált a huszárra:

— Huszár Csámpás! Ha olyan hosszú lennél, mint amilyen buta vagy, hát üve megnyalhatnád a holdat!

A szerkesztésért ideiglenesen:
KOCSY JENŐ
felel.

Cenzurat: Dr. ROMUL MAGER.

En Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley hajmat az általam feltalált kenőcs és szappan 14 bavi használata után kaptam. Ez az egyedüli szer hajhullás ellen és annak növelését előmozdítja, a fejbőrt erősíti. Pérfiaknál előmozdítja a teljes, erőteljes szakálnövést

és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes fényű és sűrűségű lesz és megkímél a legvégsőbb korig idő-előtti korai megöszüléstől. Egy tégely kenőcs 50.- Egy darab szappan 35.-

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában vagy az összeg előzetes beküldése mellett a romániai főlerakattól:
Gracia Kozmetikai Laboratorium
ARAD. 13775

A fogászat

minden ágában önállóan, perlekt dolgozó, tíz évi gyakorlatlaltal bíró fogtechnikus társnak, esetleg segédnek ajánlkozok. Levelek fizetés megjelölésével „Fogtechnikus” jellegére Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéretnek. 1654

ORIENT

divatáruház

ARAD,

Bul. Regina Maria No. 18.
(Salaoz-uca sarok.)

Eggress! Detall!

Legujabb és legolcsóbb tavaszi árjegyzéke:

- 1 Mtr. 150 cm. széles férfi szövet ruhára 190.—, 250.—, 300.— L.
- 1 Mtr. 150 cm. széles covercoot 390.—, 450.—, 550.— L.
- 1 Mtr. 150 cm. széles gyapju női kabát kelme 200, 250, 300.— L.
- 1 Mtr. 140 cm. sz. női gyapju szövet ruhára 225, 275, 350.— L.
- 1 Mtr. 110 cm. sz. selyem marocain 185, 220, 280.— L.
- 1 Mtr. kötött selyem 390.— L.
- 1 Mtr. 120 cm. széles divatmintás marocain 148.— L.
- 1 Mtr. 110 cm. sz. Eponge 98.— L.
- 1 Mtr. 90 cm. Cérna angol zeffir 39.— L.
- 1 Mtr. 80 cm. sz. Francia mosódelin 22.— L.
- 1 Mtr. 80 cm. Mosott vászon 29.— L.
- 1 Mtr. Tiszta gyapju futószőnyeg 98.— L.
- 1 Mtr. Mintas kabát bélés 75.— L.
- 1 pár francia fátyol harisnya 98.— L.

Sarmezuk, crepdesinek, finom marocainok nagy választékban. Finom férfi covercootok, berberik, angol színes szövetek, női felöltő és kosztümek, a legfinomabb minőségben. Bélésáruk óriási választékban és olcsó árban Mintákat vidékre ingyen és bérmentve küld. Szíves meggyőződést kér

Reichmann Pál

„ORIENT” Salaoz-u. sarok BLOCH üzlet mellett.
divatáruház tulajdonosa.

Vashordók,

használt kifogástalan állapotban, 200, 300 és 400 literesek, továbbá

petroleum kimérő-tartályok

Vacuum féle rendszerűek eladók.
Bővebbet: 10030

Kellner Béla

szállítónál, Arad, Bulv. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) 18.

Eladó vendéglői

sarokház az állomással szemben visszavonulás miatt, Erdéklődni nyugott a tulajdonosnál, Aradon Calea Aurei Ylaion (V. Pécskai-ut) 29, 28. szám. 1621

Felújító olcsó vétel!

Külvárosi magánház villanyvilágítással, 3 szobás azonnal elfoglalható lakással, istálló négy lószágra, kocsiszin, disznóól hat disznónak, kert, 450 □-l területtel, 50 ezer lejes bankkölcsönrel terhelve 70 ezer lej készpénzzel megvehető. Megbizva HAASZ-RODA Arad, Str. Románului 5. (Zrínyi-uca.) 16.503

Fiatal ügyes

segédet keres

„RENAISSANCE”

divatáruház, ARAD.

Ház és szőlő eladás!

Aradon a belvárosban, 1080 □ öles telken 2 uccára fronttal az egyik Arad, Str. Cuza Vodá (volt Thököly Imre-uca 38.) uccai fronton egy elfoglalható hatszobás parketté ott, fürdőszobás előszobás és egy másik négy szobás, parkettázott fürdőszobás lakással, száraz kapubejárattal, a másik uccai fronton nagy magtár, 3 nagy, szilárd anyagból épült istálló, 24 méteres, kukorica göré, disznóólak, kocsiszínek (az ingatlanok ez a része közel fekszik a kisvasút sineihez és az épületek kis átalakításával iparvállalat céljaira kiválóan alkalmas), nagy herékert, virágos kert, kövezett udvar és majorság udvar. Mindkét lakás alatt nagy pince, külön kis kézipince. Az egeys uccai frontok a rajta levő ingatlanokkal esetleg külön is eladók.

Ménés-Gyoronok egy a legszebb és legjobb helyen fekvő hat katasztrális hold szőlő két kőnával, teljes présház- és lakásfelszereléssel, pár pernyire a ghioroci (gyoroki) 18-as villanyos megállótól, eladók.

Bővebbet Arad, Str. Cuza Vodá (volt Thököly Imre-u. 33.) a tulajdonosnál.

Eladó

egy teljesen felszerelt jó karban levő erős 6-os cséplőgarnitúra.

A kazán Olaiton-Schuttlevort, cséplő magy. áll. 1590

Miclutia Sabin

plebánosnál
Chertis p. Boroshebes.

Házvevők figyelmébe!

Str. Doamna Bălăsa (Purgly Lajosné-uccában) új ház elfoglalható lakással, kerttel, 7%-os évi kölcsönrel terhelve, 230 ezer lejért sürgősen eladó. HAASZ-iroda Arad, Strada Románului 5. (Zrínyi-ucca.) 16.503

Urinők figyelmébe!

Értesítem Arad hölgyközönségét, hogy **kalaptanfolyamomat UJRA MEGNYITOTTAM.** A pesti és bécsi tanfolyamokat tanulmányozva, a legmodernebb módszer szerint tanítok. Valamint izláss kalapok készítését és alakítását vállalom. 1338

Binder Kornélia,
Arad, Str. Eminescu 46. (Deák F.-u. 21.)

SZŐLŐPÓTLÁSRA ALKALMAS

különféle fajta

Gyökerez Szőlőoltványok

kaphatók 10030

Winkler József

termelőnél Arad,
Str. Consistorului (Batthányi-a.) 38/H.

Alkalmi olcsó házvétel.

Emeletes és földszintes bér- és magánházak, kertes házak, gazdálkodásra alkalmas házak a bel- és külvárosban, mind elfoglalható 3-6 szobás lakásokkal 150.000 Lejtől 2.000.000 Lejes árakban, eladásra állandóan előjegyezve. — **Háasz Albert** évek óta fennálló ingatlanforgalmi irodájában Arad, Strada Romanului 5. (Zrínyi-u.) Ahol az eladó ingatlanok előjegyzése, vagy bármilyer felvilágosítás díjtalan. 16503

Tájékoztatásul

a „PLANTOL”

שש (koscher) 1442

növényzsisz tisztelt fogyasztóinak, hogy minden egyes eredeti dobozunk

Főtisztelendő FUCHSZ,

oradea-marei (nagyváradi) orthodox főrabbi bizonyítványával van ellátva.

Azonkívül forgalomba hoz a gyárt

שש

(Koscher schel pessach)

árut is, mely az izraelita húsvéti ünnepek alkalmával kapható lesz a már jelzett élelmiszer üzletekben.

Dávid József

ARAD, Str. Corogarii 15.

Művirág koszoru,

koszoru szalag legszebb és legolcsóbban

Ungárnénál Arad,

Színház épület. 1629

Apollo Színházban

Apollo Színházban

hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken

2 részben

FREDERICUS REX.

Nagy német történelmi film.

Mind két rész egyszerre bemutatva.

Az előadások kivételesen 5-7 és 9 órakor kezdődnek.

Mindennemű művirágok,

szalagok és kalaphozzávalók kaphatók a megrendelhetők. Kalapok nagy választékban és finom kivitelben

Paulina Dein Paula

Salon de Pârti de dame, Arad, Str. I. Brătianu (Wetzler J. ucca) 8.

Legújabb párisi és bécsi tavaszi felöltő-, kosztüm- és ruhajdorságok megérkeztek György Menyhért

női divatruházába Arad, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 14-24. Minorita palota előtt. 1450

Szabott árak. pontos kiszolgálás! / Eredeti modellek! / Kérem kirakataim megtekintését! / Elárusítás csak is kicsinyben!

Földbirtokot keresők figyelmébe!

Nyolcvan magyar hold sikkirtok, tanya-épülettel, vetéssel 8500 lejtért holdanként Aradmegyében. — Hetvenöt kat. hold föld Lugos mellett 5000 lejtért kat. holdanként, épületek nélkül. — Nyolcvanhét magyar hold föld Erőmhályfalva mellett, lakóházzal, gazdasági épületekkel 1 millió lej. — Hetven kat. hold prima birtok Arad közelében lakóházzal, gazdasági épületekkel. — Kilencven kat. hold prima birtok modern lakóházzal, sok gazdasági épületekkel Krassószörény megyében 9000 lejtért kat. holdanként eladók. Díjtalan felvilágosítással szolgál: HAÁSZ ALBERT Ingatlanforgalmi Irodája Arad, Str. Románulul 6. (Zrinyi-ucca.) 16.503

Szőlőültvényeket

és amerikai alanyvesszőket fajtisztán és legjutányosabb árban szállít:

Schmidt János

szőlőültvénytelep Bulgárus (Bogáros) Torentalm. Ugyanott egy ügyes munkavezető-vince'ler felvétetik. 1483

Malmok eladók

és bérbeadók. 6-5-4-2 járatu gőz- és nyers olajmotor-malmok részletre eladók. Vizimalom bérbeadó.

Magán és bérházak lakással 65.000 lejtől feljebb. Tanyás birtokok és szőlők előnyösen eladók. Megbizott „Argus” iroda. Arad Str. Eminescu (Deák-u.) 1. 161

Lakatos műhely

forgalmas helyen, berendezéssel betegség miatt 1644

eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Malomvevők figyelmébe!

Mümalom 50 HP. Diesel-motórral. — Mümalom 60 HP. Diesel-motórral. — Gözmalom 5 járatu, 9 község központján olajmalommal. — Mümalom 7 járatu, 50 HP. nyersolaj motórral, olajmalommal. — Henger-malom 35 HP. szivógáz-motórral. — Kisebb gözmalmok, mind legjobb búzatermő vidékeken, lakóházzal, gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételekkel eladók. Megbizva: HAÁSZ-IRODA Arad, Strada Románulul 5. (Zrinyi-ucca.) 16.503

MEGÉRKEZTEK a legújabb modern női kalapformáink.

Dizsekből nagy választék. — Női és férfi kalapok átalakítását vállalja:

J. FISCHER

ARAD, Strada Eminescu 30. (Deák Ferenc-ucca 30.) Ortulay-palota. 1476

AUGUSZIA kalapszalomba,

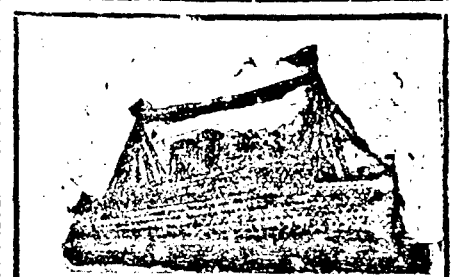
Arad, Bohus-palota, elsőrangú előmunkásnők jószívetéssel felvétetnek. 1649

Borkereskedők figyelmébe!

A hegyalján a vasúti állomás tözomszédságában 5 ezer Hlt. befogadó képességű borpince, cement ászokfákkal, nagy telekkel, feltűnő olcsó áron, részletfizetésre is eladó. Megbizott HAÁSZ Irodája Arad, Strada Románulul 5. (Zrinyi-ucca.) 16.503

Dr. FERENCZI

fogorvosi rendelője ARAD, Str. Eminescu 10. (Deák Ferenc-u. 39.)

FONTOS!

Délamerikai utazóknak!

Tisztelettel értesítjük a t. utazóközönséget, hogy vállalatunknak megvannak Timisoarán a saját képviselői. Vállalatunk az egyedüli gőzhajózási társaság, mely a világ legnagyobb és legmodernebbül berendezett hajóval rendelkezik, mely kizárólag Közép-Brazília, Uruguay és Argentínában a következő városokban kötnek ki: Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos, Paranaguá, San-Francisco, Florianopolis, Rio-Granda, Montawideo és Buenos-Aires. Kérjük tehát az utazni vágyókat, hogy saját irodánkban felkeressenek, ahol is szívélyesen és ingyen kapnak mindennemű felvilágosítást. 348. Kiváló tisztelettel: Hamburg-Südamerikantsche Dampfschiffahrts-Gesellschaft — Vezérképvisező: Klein Gyula Timisoara. Központ: Belváros, Jenőherceg-ucca 5. Fiók: I. C. Brătianu-ucca 1. (az állomással szemben.) 348

D.M. Gancz Frida

vizsgázott fogász 726 fogászati rendelője, ARAD, Str. Moisa Nicola (Petőfi-u.) 7.

Musvét bőjtjére

friss étkezési olajok tőkmagolaj, lenolaj, napraforgóolaj kapható.

Aradi Olajipar Részvénytárs.

ARADON. 10022

Telefon: 135 és 407. Táviratcím: Olajipar.

Női és férfi kalapok tisztítását festését minden színben. átalakítását a legújabb divat szerint valamint kemény kalapok tisztítását szögést, panama és szalma kalapok fehérítését pontosan eszközöl:

GALLO GYÖRGY kalapos, ARAD, Strada Brătianu 17. (az udvarban). 1499

Horgoló és kötőpamut, cérnák, gombok, szalagok legolcsóbban:

HELLAS

harinnya üzletben, ARAD, Lutheránus templom mellett. III

Utálatos, piszkos kezek

nem fogdossák össze az UHU pótkávégyárban készült három csillagos UHU cikóriakávé, mert ott a kiwaggonirozásból a doboz töltéséig mindent ragyogó tiszta gépek végeznek. Oly modernül berendezett pótkávégyár, mint az UHU kávégyár nincs egész Európában.

Köbányai Polgári Serfőző és Szent István Tápszerművek R.-T.

Női modell Tagál kalapok nagy raktára

Férfi divat kalapok minden színben 170 lejtől feljebb. Női Tagál és szalmakalapok átvarrását és festését minden divat színben és formában elvállalom:

Bittenbinder Konrad első aradi villanyerőre berendezett kalapgyártás, Arad, Str. Eminescu 2. Fehér Kereszttel szemben. 1501

JAMMYLON

Burgonya értékesítő részvénytársaság

NAGYSZEBEN

Giroszám: Nagyszebeni Földhitelintézet Nagyszében.

Készít:

Burgonyakeményítőlisztet

Kristály-szörpöt (Glukose)

Burgonya-(szőlő-) cukrot és

Dextrint

Hermes hirdetés 9485.

Apró hirdetések

Vétel és eladás.

ELADÓ egy jóforgalmu vendéglő és egy 8 HP. Roston cséplőgarnitúra Scherer-nél Tornea. 1623

INTERZIAS fekete szalon asztal, hinta-szék szmirna terítők, futó és egyéb szőnyegek, scheslon terítő, klub garnitúra, szalon és háló berendezések, csillárak, butorok, 6 személyes ezüst evő-eszköz, függönyök, férfi-, fiu- és női ruhák és kabátok, asztalnemű, gyerekszék és bicikli, disztárvak stb. stb. eladó. Arad. Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

BENZIN FORRASZTÓ LÁMPA szakcsere javítását vállalom, ugyanott alkatrészek kaphatók. Koch Dániel Arad Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 42. 1627

ELADÓ férfiruhák középtermetre, tavá-szi felöltő, egy teljes öltözet és félkabát. Minden darab finom békebeli anyag alig használt. Cim Zwerez. Páncota (Pankota), posta-épület emelet. 1614

HALÁSZOK FIGYELMÉBE! Mindennemű halászlé cikkek, angol hor-gok, halász botok, hálók, stb. kapható Kochnál Arad. Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 42. 1627

VENDÉGLŐI jégszekrény, székek, asz-talok, fűszerűzet berendezés eladók. Szőlősy Micalaca-Veche (Omikálaka.) 1620

TÉGLA. 20.000 darab és épületfa eladó. Bővebbet Kristyóry sütőde Arad. 1617

PERZSA és egyéb szőnyeget, butoro-kat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehér-neműt, kézimunkát, festményeket, disz-tárvakot bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-uc-ca 23.) I. em. jobb. 1000

NYERS borkövet vesz Irom Arnold Arad, Strada G. Alexandrescu (Bercsényi Miklós-ucca) 39. 1608

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket bélyeggyűjteményeket, festményeket és hegedűket a legmagasabb áron. Kerp-el Izsó könyvkereskedése, 100.000 kö-tetes kölcsönkönyvtár Arad. Telefon 385. 831

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédők, háló szobák, valamint kárpitos áruk olcsó áron kaphatók. Wiegenfeld Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 40a) 13585

VESZÉK könyveket magas áron. Aján-lom 110.000 kötetes kölcsönkönyvtáramat. Krausz Paulina, színház-épület. 5426

FŐBB SZÁZ évfolyam bekötött folyó-irat és nagy tömeg hangjegy olcsón ár-u-sítottak ki Kerpelnél Arad. — Ugyanott kölcsönkönyvtár is. Telefon 385. 878

VISSZA VESZÜNK Eau de Cologne Par-faums és gyógyszeres üvegeket. Dr. Föl-des gyógyszerár. Arad. 1512

HÁLÓSZOBA olcsón eladó. Arad, Str. Nicolae Grigorescu (Munkácsy-ucca) 2. I. em. ajtó 10. 1523

ZONGORA modern, rövid, keresztúros, gyönyörű hangú „Stingl” gyártmányu, 3 pedálos, ébenfa, teljesen új lakberen-dezés, világos tölgy hálószoba, konyha és alt-wien ebédlő eltávozás miatt el-adó. Bővebbet Gladis Péter divatüzle-tében Ghiorocon. 16.013

VIZNYOMÁSU OLAJSAJTÓ használt, kedvező áron kapható Kovács Soma és Társa cégnél Arad. 1637

FÉRFIRUHÁK és egy zsakett eladó. Arad, Str. Bucur I. II. em. 1642

KEMÉNYFA háló aj. eladó. Arad Piața Stefan Cel Mare (Béla-tér) 3. 10.030

KÉT ablakra vasrács eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1641

EGY fűrészasztal motorral megvételre kerestetik. Arad, Str. Gheorge Popa 8. 1650

KLASSZIKUS Regénytár, Jókai összes művelt, Lexikont vásárol Knieszer pa-pirkereskedő Arad, Strada Vladimirescu (Dobó-ucca) 1. 12563

Ingatlan.

ARAD, Str. Episcopul Radu (Magyar-ucca) 10. sarokház eladó. Átadható mo-dern fizethelyiségek és három szobás lakás. Bővebbet ugyanott háztulajdo-nosnál. 1611

KI HAJLANDÓ elcsesélni Sepsiszent-Györgyön (Santu George) levő üres la-kással bíró szép villaszerű házat gyű-mölcsösrel. Aradon, lehetőleg a központ-ban levő házzal, melyben üzlet, vagy raktár van. A házban elfoglalható lakás megkívántatik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1658

BELVÁROSBAN tüzmentes ipartelep, vagy hasonló célokra kerthelyiség bé-rbeadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóh-ivatalában. 1604

EGY több lakásból álló ház sürgősen, olcsón eladó. Egy lakás elfoglalható nagy kerttel, gazdálkodásra alkalmas udvarral. Arad, Strada Veche 20. (U-ucca 8.) 1618

MAGÁNHÁZ belvárosban elfoglalható lakással és parkirozott udvarral eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1440

SZŐLŐT megvételre keresek. Cim Arad Strada Vicentiu Babes 9. (Kiss Ernő-ucca) 4a) 1574

TÖBB TELEK Calea Vlaicu eladó. Bő-vebbet Arad, Strada Closca 1. üzletben. 1638

ARAD; Calea Șaguna 21. számú ház el-adó. 1647

ARAD, Calea Șaguna 226. számú ház azonnal elfoglalható lakással eladó. 1640

MICALACA-NOU (Uimkálaka) Balog Zoltán-ucca 21. számú háram olcsón eladó. 1646

MAGÁN- és bérházak nagy telekkel, gazdálkodásra és gyárnak megfelelő 3-6 szobás lakással elfoglalható. Érte-kezni Muntean és Flora ügynökség Arad, Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 10. ujszám. 1633

KERTÉSZET, komplett berendezve, 3 üvegházzal, melegágyi ablakkal, nö-vényekkel, megfelelő területtel és saját vízvezetékkel, olcsón eladó, vagy bé-rbeadó. Arad, Calea Aurel Vlaicu 18-32. 1652

CASSA DE PĂSTRARE DIN SĂVĂRȘIN S. P. A.

CONVOCARE.

Cassa de Păstrare din Săvârșin S. P. A. i-și ține la 30. Martie 1924. la oarele 11 a. m. în localitatele instituției

a XXVI-a adunare generala ordinara

la care st. acționarii cu tote respectul sunt invitați.

Obiecte:

1. Exmiterea alor doi acționarii pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcțiunei și comitetului de supra-veghiere, prezentarea bilanțului din anul 1923., de-scrierea pierderii din anul 1923. și decidera asupra absoluturului.
3. Alegerea doi membrii in Direcțiunei și un membri in comitetul de supraveghiere pe doi anul.
4. Alegerea directorului execut.
5. Modificarea statutelor institutului și propu-nera direcțiunei pentru ridicarea capitalului social la 300,000 Lei.
6. Eventuale propuneri.

Săvârșin, la 12. Martie 1924.

Direcțiunea.

Activa — Vayon

Bilanț la 31. Dec. 1923. — Marleg-számia 1923. dec. 31-én.

Pasiva — Tóhen

Cassa — Pénztár	720604	Capital social — Részvénytőke	150000
Debitori — Adósok	2317651	Fond de rezervă — Tartalék alap	2888877
Cambii — Váltók	290054	Fond de pensii — Nyugdíjalap	1500
Efecte — Értékpapírok	25798990	Depuneri pe libel — Betétek	37804589
Imobil — Ingatlanok	1205086	Cambii rebecontat — Visszloszámított váltók	40200
Transitoriu — Átmeneti tételek	758631	Interese cuv. an. v. — Átmeneti kamatok	4460
Pierdere in anul 1923. — Veszteség 1923. évben	1564098	Dare dupa interesé din capital — Be-nom fiz. tőkekamat adó	88632
		Dividende neridicate — Fel nem vett osztalékok	9219
		Depozit de Cassa — Pénztári letétek	756152
	61370450		61370450

Săvârșin, la 31. Decembrie 1923. — Soborsin, 1923. december hó 31.

Telbisz Henrik, m. p. caasar.—pénztárnok.

Sz. Papp Károly, m. p. director ex. subst. — megbizott ügyvezető.

Direcțiunea: — Az igazgatóság:

Dr. Avramescu Vasilie, m. p. Balogh Dezső, m. p. Haubert Nándor, m. p. Dr. Tagányi Sándor, m. p.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő-bizottság:

Hehs Béla, m. p. présidents elnök, expert. contabil. Pfeilmayer Artur, m. p. Tompa Ferenc, m. p.

RAPORTUL COMITETULUI DE SUPRAVEGHIERE

Onorata Adunare Generală!

Mersul afacerilor institutului nostru in anul expirat 1923. I-am urmărit cu atentie vie conform datoritei noastre impusa prin lege și am examinat diferitele ramuri de agende și in consecventa avem onoarea a raporta Onor. Adunari Generala. ca mersul afacerilor in toata renurile a fost in conglasuire in legea comerciala și cu statutele, starea valorilor am aflat-o intru toate in ordine și in consonanta cu registrele institutului.

Am examinat bilanțul pe anul 1923. și ne am convens. ca construirea aceluia institutului s'a efeptuit conform legilor comerciale și statutelor. in urma-re propunem aprobarea bilanțului, descrierea pierderii din anul 1923. și de-cidere asupra absolutarilor.

Săvârșin, la 11. Martie 1924.

Comitetul de supraveghiere.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG JELENTÉSE.

Tisztelt Közgyűlés!

Intézetünk figyvitelét az élmult 1923. évben törvénysszabta kötelessé-günknek megfelelően állandóan éber figyelemmel kísértük, az intézet pénz-tárában és annak kezelési ágazataiban rendes vizsgálatokat tartottunk s ezen eljárásunk eredményeként van szerencsénk a t. Közgyűlésnek jelenteni, hogy takarékpénztárunk ügyvezetését és kezelését annak minden ágában kereske-deelmi törvényvel és az alapszabályokkal megegyezőnek az értékállományb-pedig az intézet könyveivel egyezőnek és mindenben rendben levőnek talál-tuk.

Az 1923. évről felállított mérleget megvizsgáltuk és meggyőződünk, hogy az intézet azt a kereskedelmi törvénynek és az alapszabályoknak megfelelő-en eszközölte s ebből kifolyólag a mérleg jóváhagyását, az 1923. évi veszteség-hírását és a felmentvény megadását javasoljuk.

Soborsin, 1924. március 11.

A felügyelő-bizottság.

Tavaszi felöltő- és ruhaajdonságok megérkeztek Plesz Gyula női ruhaárúházába

Arad, Str. Col. Prins. S. (Vörösmarty u.), a színház hátsó bejáratával szemben. Kérem a csendes ügyfél!

Apró hirdetések.

Levelezés.

CICAM! Multikori felhívásodat olvastam és azonnal válaszoltam is, de úgy látom, elkerülte figyelmedet. Ismét kérek, jelezd mihamarabb, hogy a szokott helyen mikor láthatlak viszont? M. id. 1636

Alkalmazás.

VIDÉKRE ajánlkozok jobb nő, ki főzést is vállalna. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1634

ÜGYES elárúsítónő, ki a román, magyar nyelvet bírja, felvétetik György Menyhért női divatárúházában Arad. 10.028

PERFECT deutsches Fräulein die Schreibmaschine gut beherrscht Stenographie bevorzugt für Arad gesucht. Offert mit Gehaltsanspruch unter „Tüchtigt“ an Kelet hírlapiroda Arad. 10.029

LEGUJABB divatu kosztümöket, ruhákat, gyermekruhákat, előnyös áron készítek. Breuerné Arad, Strada Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 11. (Wiegenfeld-ház.) 1594

MINDENESLEANY főzéshez értő, 16 fizetéssel kerestetik Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 33. ujszám. I. emelet 2. 1613

FIATAL, szolid házaspár HÁZMESTERI állást vállalna. Cim Löbl hírlapirodában Arad, Apollóval szemben. 1619

MEGBIZHATÓ ápolónőt keresek. Gáspár műszerész Arad, Str. Horia 1. 1582

KÉZIMUNKÁHOZ és előnyomdához leányokat felvesz Berg-varroda Arad, Str. Eminescu. Ugyanott egy mindenek főzőnő kerestetik. 1653

ÜGYES mindenek azonnal felvétetik jó fizetéssel. Szülősi Arad, Strada Tribunal Axente 1. 1626

RAKTÁRNOKI, pénztárnoki, felügyelői, vagy hasonló alkalmazást keres ital-szakmában jártas, óvadékkal rendelkező volt kereskedő. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1635

MANICURÓZÓNÓT felvesz Fehér manicur salon Arad. 10.030

ÜGYES varróleányok és tanulóleányok felvéteinek Maltry Arad, Strada 29. Decembrie 4. (Hasszinger-u.) 10.030

HIVATALNOKNŐ hosszabb irodai gyakorlattal, magyar, német, román gépiró alkalmazást keres. Megkereséseket „Gyorsíró” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 1639

FŐZNI tudó mindenest keresek április elsejére. Dr. Drechsler Arad, Str. Metianu (Föray-ucca) 3. 1622

FALURA kéttagú családnak fiatal szobaleány kerestetik. Jelentkezni Arad, Str. Bucur (Eötvös-ucca) 12. földszint. 10.030

GYAKORNÓKOT kezdőfizetéssel felvesz terménykereskedő cég április elsejei belépéssel. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1655

TIZENNÉGYPÉNZHAT éves leányokat spulnizázhoz és tanulófiukat keres Industria de Tesut „Spárta” Arad, Str. Unirei 4. 1656

KERESÜNK rövidáru szakmában jártas kereskedősegédet ápr. 1-i belépésre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1657

Lakás.

KIADÓ Aradon a belvárosban két 3 szobás modern lakás fürdőszobával új épületben. Bővebbet Boross-ügynökségnél Arad, Str. Consistoriului No. 9-31. (volt Batthyány-ucca) 1651

Üzletek.

ÜZLETHELYISÉG a város szívében átadó. Cim Kelet hírlapirodában Arad. 10.027

FODRÁSZ ÜZLET modern berendezéssel eladó, vagy bérebe adó. — Kardosbúffé Arad, Str. Corvin (Hunyadi-ucca) 6. — Ugyanott vasúttal szemben levő üzlethelyiség bérebe adó. Megbízott „Argus”-iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 1. 161

Oktatás.

ANGOL és francia társalgási órákat venne intelligens fiatalember. Értesítést „Nyugat” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 800

LEENDŐ TÚZÉRŐNKENTESEKNEK roman órákat adok. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1533

Különféle.

HÁJÁT vesz, mindenféle modern hajmunkák, hajfonatok, legolcsóbban Fischenrál Arad, Str. Mărăcesti (Kossuth-ucca) 58. 1322

KÖLCSÖNÖKET betáblázásra folyósítatok. Haász-iroda Arad, Str. Románului 5. (Zrinyi-ucca.) 16.503

GARAGE, személy-, esetleg teherautónak bérelhető belváros főutcájában. Értekezés Pollák fűszerkereskedőnél Arad telefon 255. 1605

AMERIKÁBA Rockville Conn. városban, akinek vannak hozzátartozói, szíveskedjen címét leadni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1643

Apróhirdetések folytatása a 10-ik oldalon.

A jelenkor legjobban bevált

szántógépe

(traktor). Gyártja

International Harvester Corporation Chicago

Cséplésre, őrlésre, vontatásra, fagyásra egyaránt alkalmas!

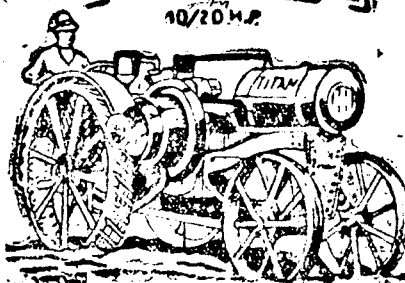
Vezérképviselet és bizományi raktár:

Mezőgazdák Keresk. r. u. Arad.

Aradvármegyei Gazdasági Egyesület. 14311

TITAN

10/20 H.P.

MEGÉRKEZTEK

a legújabb tavaszi női felöltők,
kosztümök, női és férfi
ruhaszövetek nagy
választékban!

RADÓ GYULA

divatárúháza Aradon.

Băncei Asociație Societate Anonimă — Egyesült Bank Részvénytársaság.

CONVOCARE

la a XXVI-a Adunare Generală Ordinară Anuală

Băncei Asociație Societate Anonimă

care se va ține în ziua 23-a lunii Martie 1924, ora 11 a. m. la Arad în localul societății (Bul. Regina Maria 21.)

ORDINE DE ZI:

1. Alegerea a 2 acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării.
2. Stabilirea bilanțului și a contului de profit și de pierderi, raportul Direcțiunii și al Cenzorilor, dispunere în privința repartizării a profitului net.
3. Descărcarea Direcțiunii și a Cenzorilor.
4. Alegerea a 12 Cenzori pe durata de 3 ani conform §-lor 64. și 65. din statute.
5. Discuțarea eventualelor propuneri conf. art. 26. din statute Arad, la 27. Februarie 1924.

Directiunea.

§. 29. Acționarul respectiv reprezentantul său legal este dator a depune la societate acțiunile, după cari dorește a exercita dreptul de vot împreună cu cupoanele neexpirate cel puțin cu 8 zile înainte adunării generale, în loc de depunere este suficient, dacă depune chitanța de depunere sau alte documente doveditoare, în care vreun institut financiar supus la societăți publice sau orice casieră publică certifică, ca acțiunile sunt depuse la sine.

MEGHIVÓ.

Az Egyesült Bank Részvénytársaság

XXXVI-ik évi rendes közgyűlésére,

mely 1924. évi március hó 23-án, délelőtt 11 órakor fog megtartatni Aradon, az intézet helyiségében (Bul. Regina Maria 21.)

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítő két részvényes megválasztása.
  2. A mérleg-, veszteség- és nyereség-számla megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a tiszta nyereség felosztása iránti határozathozatal.
  3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
  4. 12 felügyelő-bizottsági tag megválasztása, az alapszabályok 64. és 65. §-a értelmében 3 évi időtartamra.
  5. Az alapszabályok 26. §-a értelmében netán beérkezett indítványok tárgyalása.
- Arad, 1924. február hó 27.

Az igazgatóság.

29. §. A részvényes, illetőleg annak törvényes képviselője tartozik azon részvényeket, melyek után a közgyűlésen szavazati jogát gyakorolni kívánja, a közgyűlés határnapját megelőzőleg legalább 8 nappal le nem járt szelvényeivel együtt a társaságnál letétbe helyezni. A letétbe helyezés helyett elengedő, ha letétgyéjt, vagy más igazoló oly okmányt helyez letétbe, amelyben valamely közpénztár, vagy nyilvános számadásra kötelezett pénzügyintézet tanúsítja, hogy részvényei nála vannak letétbe.

Activa. — Vagyon.

Bilanț la 31. decembrie 1923. — Mérleg-számla 1923. december hó 31.

Passiva. — Teher.

Casa — Pénztárkészlet — — — — —	2820754.20	Capital social — Részvénytőke — — — — —	2000000
Capitaluri depuse la alte institute — Más pénzügyintézeteknél elhelyezett tőkék — — — — —	229607.65	Fonduri de rezervă — Tartalékalapok : fond general de rezervă — általános tartalékalap — — — — —	164244.07
Portofoliul cambiilor — Váltótárca — — — — —	5547095	fond de rezervă pentru diferența de curs al hártililor de valoare — értékpapír-árfolyam különbozeti tartalék alap — — — — —	65755.93
Imprumuturi ipotecare — Jelzálog-kölcsönök — — — — —	20868.92	Depuneri : — Betétek : in livrete — könyvecskékre elhelyezve — in conturi-curente — folyószámlára elhelyezve — — — — —	13595862.95
Debitori in conturent cu acoperire — Folyószámlai adósok fedezet mellett — — — — —	13136480.96	Reescont — Visszleszámított váltók — — — — —	1519000
Stoc de mărfuri — Árukészlet — — — — —	451291.50	Creditorii — Hitelezők — — — — —	6580884.25
Participație la transacțiuni de mărfuri — Áruüzleteknél való részesedések — — — — —	4128833.99	Imprumuturi ipotecare cesionate — Engedményezett jelzálog-kölcsönök — — — — —	14840.47
Hártili proprii de valoare — Saját értékpapirok — — — — —	504347.50	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék — — — — —	31833.50
Imobile : — Ingatlanok : căși de sucursali, grănerie și edificiiile pentru deposit de lemne — Fiókházak, magtár- és fetelepi épületek — — — — —	329712.50	Contribuție restantă după dobânzile depunerilor — Be nem fizetett tőkekamat adó — — — — —	49968
diverse imobile — különféle ingatlanok	941.31	Dobânzi anticipate — Előre bevételezett kamatok — — — — —	131903.42
Dobânzi plătite anterior — Előre fizetett kamatok — — — — —	37774.43	Saldul profitului : — Nyereség-egyenleg : transportul profitului din anul 1922. — nyereség-áthozat az 1922. évről — profitul net pe anul 1923. — 1923. évi tiszta nyereség — — — — —	20792.16
Mobile — Berendezések — — — — —	59600		478731.16
Scădere 10% — 10%-os leírás — — — — —	5960		499523.32
			27261348.96
	27261348.95		27261348.96

ss. Aladár Karlon,
director general — vezérigazgató,

Arad, la 31. Decembrie 1923. — Arad, 1923. december hó 31-én.

Directiunea : — Az igazgatóság :

ss. Dr. Géza Éles,
președinte — elnök.

Examinat și găsit în concordanță cu registrele principale și secundare. Megvizsgálta, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítva, helyesen egybeállítottanak találta.

Cenzorii : — A felügyelő-bizottság :

ss. Nicolae Rényi,
președinte — elnök.

Raportul Cenzorilor.

ONORATE ADUNARE !

Avem onoare a vă raporta că le am revizuit în mai multe rânduri întreagă gestiune, contabilitatea, stocurile de mărfuri, cassa și toate valorile, precum și creanțele pe anul de gestiune 1923. ale „Băncei Asociație Societate Anonimă“ găsim-le în cea mai perfectă regulă.

L'am examinat Bilanțul și Contul de profit și de Pierdere și confruntându-l din post în post cu registrele principale și secundare, l'am găsit în perfectă regulă corespunzând intru toate realității.

Prin urmare primim propunerea Direcțiunii referitoare la distribuția profitului net de 499.523.32 lei și solocităm descărcarea pe anul de gestiune 1923. atât pentru direcțiunea cât și pentru Cenzorii.

Arad, la 22. Ianuarie 1924.

ss. NICOLAE RĂNYI,
președinte.

A felügyelő-bizottság jelentése.

TISZTELT KÖZGYŰLÉSI

Van szerencsénk jelenteni, hogy az „Egyesült Bank Részvénytársaság“ ügyvezetését, könyvelését, pénztári-, áru- és egyéb értékkészletét, valamint követeléseinek minőségét az 1923. üzletév folyamán több ízben megvizsgáltuk és mindannyit példás rendben találtuk.

Az igazgatóság által előterjesztett 1923. évi „Mérleg“, valamint „Veszteség- és nyereség-számlát“ a fő- és segédkönyvekkel tételről-tételre összehasonlítottuk és ezeket a valóságnak megfelelőleg, mindenben meggyezőeknek találtuk.

Ennélfogva magunkévá tesszük az igazgatóság javaslatait és hozzájárulunk a 499.523.32 lej tiszta nyereség felosztására vonatkozó indítványához és kérjük, hogy az igazgatóságnak, valamint a tisztelettel alulírt felügyelő-bizottságnak, az 1923. üzletévre vonatkozó felmentvényt megadni méltóztatassanak.

Arad, 1924. január 22.

RÉNYI MIKLÓS, a. é.
fel. biz. elnök.